

TALLINNA ÜLIKOOLI HAAPSALU KOLLEDŽ

Õpetajakoolituse osakond

Kadi Toomi

ÕUESÕPPE RAKENDAMISE VÕIMALUSI INGLISE KEELE TUNNIS II-III
KOOLIASTMES

Magistritöö

Juhendaja: Piret Lehiste

Haapsalu 2011

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. TEOREETILINE ÜLEVAADE ÕUESÕPPEST	5
1.1. Õuesõppe määratlemine.....	7
1.2. Avatud klassiruumi pedagoogika.....	9
1.3. Õuesõppe ajalugu.....	10
1.4. Õuesõppe head küljed.....	12
1.5. Õuesõppe probleemsed küljed	15
1.6. Õuesõppe tähtsus keeleõppes.....	17
1.7. Kokkuvõte	20
2. ÕUESÕPPE TUNNIKAVAD	22
2.1. Tunnikava nr. 1	23
2.2. Tunnikava nr. 2.....	29
2.3. Tunnikava nr. 3.....	34
2.4. Tunnikava nr. 4.....	41
2.5. Tunnikava nr. 5	43
2.6. Tunnikava nr. 6.....	46
2.7. Tunnikava nr. 7.....	48
2.8. Tunnikava nr. 8.....	49
2.9. Tunnikava nr. 9.....	53
2.10. Tunnikava nr. 10.....	54
3. ÕUESÕPPE TUNNIKAVADE LÄBIVIIMINE	59
3.1. Kokkuvõtte uurimisest	63
ARUTELU	65
ALLIKAD	67
LISA	70

SISSEJUHATUS

Tänapäeva kiiresti muutuv maailmas otsitakse pidevalt värskeid lahendusi ning võimalusi efektiivsemaks funktsioneerimiseks. Ka haridusvaldkonnas viiakse läbi uusi reforme, mis muudavad õppekavad faktipõhistest teadmuspõhisteks. Tähtis on elus toimetulek ja õpilase heaolu.

Koolis põhineb õppimine peamiselt tekstidel, pidevalt väheneb aine omandamine vahetu kogemise kaudu. Urbaniseerunud ühiskonnas alahinnatakse mõjusaid kogemusi – kes hoolib keskkonnast, millega ta ei ole seotud? Õuesõpe võimaldab meil luua omamoodi vaikiva teadmise, meelise kogemuse, mille jaoks pole sõnu (Dahlgren & Szczepanski, 2006, 29).

Teadmised kipuvad jääma pinnapealseks ja püsivad lühikest aega, lisaks pole neil nii tähtsat osa isiksuse arendamisel, kui võiks olla. Seepärast on õuesõppe uurimisvaldkondade arendamine esmatähtis (samas, 2006, 40).

Loodus pakub erinevaid teadmisi, tundeid ja vaimustust. Selle tunnetus muutub innustuseks ja võimaluseks areneda. Loodusest saadud kogemused on tuleviku oluliseks lähtekohaks. Usutakse, et suurenev teadlikkus inimesest kui keskkonna osast võib aidata vähendada võõrandumistunnet loodusest (Brügge & Glantz & Sandell, 2008, 27). Sarv (2007) lisab, et nii nagu õues kasvanud taimed on vastupidavamad ja tervemad, on ka õues õppinud õpilased rahulikumad, tegusamad ning tervemad.

Vesteldes erinevate inglise keele õpetajatega üle Eesti, on selgunud, et käsitletava õppeaine tunde on keeruline õues viia läbi, kuna puuduvad materjalid ning õuetunni ettevalmistamine on aeganõudev. Projekti *The Nature of Learning: Take Learning Outdoors* (2007) uuringutulemustest selgub samuti, et võõrkeeli õpetatakse õuekeskkonnas võrreldes teiste ainetega kõige vähem. Sellest tulenevalt tõstatan **uurimisküsimuse**: Kuivõrd on võimalik rakendada õuesõppe metoodikat inglise keele tunnis II ja III kooliastmes?

Käesoleva magistritöös on minu **eesmärgiks** leida võimalused õuesõppe metoodika rakendamiseks põhikooli inglise keele tundides.

Eesmärgi saavutamiseks püstitan järgnevad ülesanded:

1. määratlen õuesõppe mõiste ning toon välja välikeskkonnas keeleõppimise head küljed;
2. uurin inglise keele ainekava ja leian sealt õuesõppeks sobilikud teemad;
3. koostan kümme tunnikava II ja III kooliastme inglise keele tundide läbiviimiseks õues;
4. viia läbi tunnikavad, analüüsin saadud tulemusi ning vajaduse korral täiendada tunnikavasid.

Käesolev magistritöö on arendusuurimus. Töö väljundiks on praktiline lahendus – kümme tunnikava põhikooli inglise keele tundideks, mis põhinevad õuesõppe metoodikal.

Magistritöö jaguneb kolmeks osaks. Esimeses antakse teoreetiline ülevaade õuesõppest, selle ajaloost ja kasulikkusest. Teine jagu sisaldab valminud tunnikavasid õuesõppe metoodika rakendamiseks inglise keele tundides. Kolmandas osas analüüsitakse läbiviidud tunnikavu, tuginedes kolme põhikooli inglise keele õpetaja tagasisidele. Lisas on toodud tagasiside-ankeetküsimustik õpetajatele.

Töös on kasutatud 16 eesti- ja 18 inglisekeelset allikat.

1. TEOREETILINE ÜLEVAADE ÕUESÕPPEST

Suur osa sellest, mida oskame ja teame, on omandatud väljaspool kooli. Õpitakse ka siis, kui seda ei teadvustata. Õppimisviise on mitmeid – traditsioonilise õppimise kõrvale on ilmunud mitmeid alternatiive (Kidron, 1999, 150). Õpilase algatus, leidlikkus, huvi ja iseseisvus peetakse töökorralduse raskuskeskmeks. Kui kool juhindub neist punktidest, siis kujuneb õppeasutus lapsele meeldivaks tegevuspaigaks ning suureneb tema eneseteadvus ja –usaldus (Käis, 1991, 11).

Ei ole oluline, kas õpetaja viib õpilased õppekäigule Saksamaale või tuleb tunnis rääkida prügi ümbertöötlemisest, tulemus on seda parem, mida eesmärgipärasemalt on ta planeeritud. Kõike ei ole võimalik ette näha, kuid mida paremini tegevused planeeritakse, arvestades õpilase arengut, huve, varasemaid teadmiseid ja õppekava nõudmisi, seda kergemini jõutakse eesmärgini. Taoline mõtteviis kajastab konstruktivistlikku vaatenurka (Mathews & Löffström & Poom-Valickis, 2008, 96).

Konstruktivistlikus klassiruumis otsib õpetaja õpilaste kontseptsioone. Seejärel leiab võimalused esitada uut materjali, küsimusi; tõstatada vastuolusid ning innustab õpilasi tegema ka uurimusi (Brooks & Brooks, 2001, 9)

J. G. Brooks ja M. G. Brooks (2001) toovad välja konstruktivismi olulised jooned:

- Õpetajad küsivad õpilaste arvamust ja hindavad seda;
- Tegevused klassiruumis on pingutust nõudvad;
- Õpetajad pakuvad välja probleeme, mis on olulised ja äratavad lastes huvi;
- Õppematerjal peab moodustama terviku;
- Õpilased töötavad peamiselt rühmades.

Probleemide tõstatamine on kaasaegse õpiteooria kohaselt juhtiv printsiip. Enamik õpilasi ei tule klassiruumi huviga õppida, aga neis on võimalik tekitada põnevust teatud teemade olulisuse vastu. (sammas, 2001, 35).

1950. aastail esile kerkinud konstruktivistlik õpikäsitlus põhineb kognitiivsel psühholoogial. Siinkohal ei räägita eraldiseisvast teooriast, vaid erinevate kontseptsioonide tinglikust ühendusest. Konstruktivismi uurimisobjektiks on kõrgemad psüühilised protsessid, näiteks taju, mälu, fantaasia, mõtlemine ning loovus. Kognitiivne psühholoogia käsitleb õppijat kui informatsiooni teadlikku läbitöötajat. Konstruktivismile omane õppimise individuaalne iseloom, olemasolevad teadmised ja oskused on aluseks uue informatsiooni ja tegevuste omandamisel. Õpetaja peab selle juures olema soodsa õpikeskkonna kujundaja, enesejuhtimisele suunaja, õppeprotsessi nõustaja ning ka õpioskuste tutvustaja (Kidron, 1999, 166). Põhikooli riiklik õppekava (2010) näeb ette, et põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

D. H. Jonassen on arendanud välja sotsiaalkonstruktivistliku õpikeskkonna loomise mudeli, mille kohaselt peab õpikogemus soodustama õppija aktiivsust, toetama õpilaste kavatsusi ja isiklike õpieesmärke, rajanema õppija varasematel teadmistel, soodustama õppurite koostööd ja mõtlemist avardavat dialoogi, olema kontekstiga seotud ning ergutama õppijaid reflekteerima oma õppimise ja kasutatud õpistrateegiate üle (Mathews jt 2008, 17, 18).

Õppimise aluseks on selle mõtestamine ja vastutamine. Sihipärase uute teadmiste saamise eelduseks on, et õpilane seab kognitiivsed eesmärgid ning töötab nende saavutamise nimel (samal, 2008,18).

Pritchard (2005) toob välja, et oluline on edendada ehtsaid ülesandeid ning tähendusrikkaid olukordi tuttavas ja realistlikus maailmas. Samuti on õppeprotsessis tähtsal kohal refleksioon, koostöö ning vastutuse võtmine enda õppimise eest. Kõik see ühtib ka õuesõppe printsiipidega.

1.1. Õuesõppe määratlemine

Õuesõppe kui termin võib olla tänases koolielus küll uus mõiste, kuid sisuliselt on ta eksisteerinud kirjanduses ja pedagoogikas pikka aega. Erinevad koolkonnad ning ülikoolid ja riigid on oma õppekavades välja toonud põhimõtted ning definitsioonid, mis kirjeldaks seda kõige paremini.

Szczepanski ja Nicol (2005) kirjutavad oma artiklis, et õuesõppe on kultuuriline konstruktsioon. See tähendab, et õuesõppe üle võib mõelda erinevalt ning seda võib erinevalt kasutada. Samas ei tohi kontseptsiooni nii kitsalt defineerida, et unustataks kultuuridevahelised erinevused. Seda mõtet toetab ka Eesti põhikooli riiklik õppekava (2010), mille järgi eesti kool peab seisma oma rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest.

Õuesõppe Seikluskasvatuse ja Kogemusõppe Euroopa Instituut (*The European Institute for Outdoor Adventure Education and Experiential Learning*) defineerib õuesõpet kui tegevusi, mis hõlmavad väljas viibimist, personaalset ja sotsiaalset arengut ning keskkonnaõpetust (Szczepanski & Nicol, 2005).

Tavaliselt iseloomustatakse õuesõpet kui tegevuskeskset õpet, mis on sageli seotud tegevustega õues (Dahlgren & Szczepanski, 2006, 56).

Linköpingi Ülikooli keskkonna- ja õuesõppe pedagoogika keskus tõlgendab õuesõppe mõistet järgnevalt: õuesõppe pedagoogika on lähenemisviis, mis käsitleb õppimist elamuse ja adumise koostoimena, toetudes ehedates olukordades saadud vahetutele kogemustele (Brügge jt, 2008, 28).

Vahetu kontakt õuekeskkonna ja maastikega on tänapäeva ühiskonnas tohutu pedagoogilise tähtsusega. Et midagi omandada ja leida praktilist vaatenurka, tuleb teadmist näha tagasipeegeldatud kogemisenä (Dahlgren & Szczepanski, 2006, 13). Paljud pedagoogid nõustuvad väitega, et lapsed ei mõista asju, mida nad ei ole võimelised oma meeltega tajuma. Piaget ütles, et lastel tuleb lubada manipuleerida objektide ja

sümbolitega, mis annavad võimaluse kontrollida vastuseid praktikas (Lindgren & Suter, 1994, 48).

Põhikooli riikliku õppekava (2010) järgi on üheks õppe- ja kasvatusesmärgiks teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine, mis toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena. Õuesõpet peetakse üheks võimalikuks meetodiks erinevate eesmärkide saavutamisel, samas võib see ise olla omaette eesmärgiks. Õuesõpet on pidanud eraldi meetodiks eelkõige erinevad pedagoogid ja huvijuhid koolides, lasteaedades ja noorteorganisatsioonides. Eesmärgiks on olnud vaimne ja füüsiline tervis, isamaalisus, isiklik ja sotsiaalne küpsemine ning meeskonnatöö. Oluliseks jääb ka õuesõppe seadmine omaette eesmärgiks. See on elukvaliteet, mida moodne industriaalne ja linnastunud ühiskond ei suuda pakkuda (Brügge jt, 2008, 18, 19).

Õuesõpe võrsub haridusideaalist, mis põhineb kogemisel ja tegevusel, võimaldab mitmekesiseid kokkupuuteid looduse, kultuuri, ühiskonnaga. Üks sihte on arendada hoolimist meie loodus- ja kultuurikeskkonna vastu ning vastutustunnet kõige elava ees (Dahlgren & Szczepanski, 2006, 14).

Usutakse, et õuesõppe puhul on oluliseks võtmeks õpilaste kogemused, tõlgendused ja järgnevad uued arusaamad lähtudes eelnevast. Juhendatud tagasisidet kasutatakse pärast ülesannete lõppemist saamaks ning mõistmaks teisi seisukohti. See on laste võimalus väljendada oma tundeid, mida nad kogesid enne, ülesande ajal ja pärast harjutuse täitmist. Selline refleksioon võimaldab enamat kui arusaamad endast ja enda saavutustest. Õpilane mõistab siis paremini ka teisi õpilasi, õppimisprotsessi ning akadeemilisi eesmärke (Fellner, 2007, 5).

Õuesõppe rõhk võib asetuda: looduse, ühiskonna, nende vastastikuse toime, iseenda või teiste tundmaõppimisele ja uute oskuste omandamisele (Rickinson jt, 2004, 15).

Läbi ajaloo on inimesed tegutsenud väljas ja leidnud loodusest inspiratsiooni. Seega võib pidada õues õppimist inspiratsiooni ja motivatsiooni allikaks igas vanuses õpilastele.

1.2. Avatud klassiruumi pedagoogika

Avatud klassiruumi pedagoogika ja õuesõppe peamõtte ühtivad. Kui õuesõppe eesmärk on viia õpilased klassiruumist välja ning kogeda uusi teadmisi autentse keskkonnas, kasutades selleks kõiki meeli läbi isetegevuse, siis Herbert Kohli (1973, 20) järgi avatud klassiruumi pedagoogikat rakendades ei kontrolli õpetaja õpilasi, vaid annab neile võimalusi teha valikuid ning neid edendada oma huvide kohaselt. Samas (1973, 34) räägib Kohl seminarist, kus kirjutamise, muusika ja kunsti üle arutlemise asemel tuleks osalejatel ka reaalselt eel loetletud kunstivormidega tegeleda.

Kogemus ja teadmine on omavahel seotud, kuid mitte samatähenduslikud. Kogemus on sageli eriline ja olukorraga seotud. Muidugi on just peegeldus see, mida on vaja, et kogemus muutuks teadmiseks. Kui õuesõpet korraldada pedagoogilise teadlikkusega, võib see julgustada mõttekat õppimist (Dahlgren & Szczepanski, 2006, 45). Kohl (1973, 74, 75) toob välja, et avatud klassiruumi pedagoogika puhul on klassiekskursioonid elulise tähtsusega osa kogemusest. Klassiruum peab olema ühine ja mugav keskus, kus tehakse ühiseid plaane ning kogemusi hinnatakse ja analüüsitakse.

Dahlgren ja Szczepanski (2006, 45) väidavad, et ajalooline illusioon on uskuda, et õppima peab teatud kohas ja juhul (klassiruumis). Ulatuslikud uuringud on näidanud kesksete mõtete mõistmise puudumist ja ohtlikult sagedat pinnapealset õppimist, siis näib, et õppimine peab olema mõtestatud ja eesmärgipärane. Kohl (1973, 73,74) räägib oma kogemusest, mil ta viis õpilased koolimajast välja ning seda kogemust peeti sekundaarseks „tõelisele” õppimisele, mis sisaldab raamatute lugemist, hariduslike materjalide vaatamist ning õpetaja kuulamist. Õpperuumist väljaspool nähti osa maailmast, kus suheldi inimestega ning tajuti erinevat tüüpi tegevusi, mis pakkus õpilastele uusi väljavaateid ning nende huvidega seonduvat.

Emmet ja Monsour (1996) toovad oma tegevusuuringu *Open Classroom Meetings: Promoting Peaceful Schools* kokkuvõttes välja, et regulaarselt avatud klassiruumi meetodi kasutamine võimaldab õpilastel:

- üksteise usaldamist,
- turvalisuse õppimist,

- üksteise tundmaõppimist,
- end mõista ja analüüsida,
- ühiste probleemide jagamist,
- tunnete mõistmine ja jagamine,
- sobiliku käitumise õppimist,
- oma panuse andmist,
- probleemide lahendamist.

Lisaks filmiti uuringu jooksul ülalmainitud meetodil põhinevaid ainetunde ning toodi välja, et avatud pedagoogika rakendamisel on headeks külgedeks:

- aktiivse kuulamise ja suhtlemisoskuse paranemine;
- usaldus õpilaste ja õpetaja vahel süveneb;
- suureneb vastastikune suhtlemine kaaslaste vahel;
- motivatsioon ja kaasahaaratus kasvavad (samas, 1996).

Omavaheline suhtlemine lähendab õpilasi ning innustab ka küsima. Avatud klassiruumi pedagoogika võimaldab õpilastel suhelda vabas õhkkonnas, sest õpetaja on õpilasele andnud valikuvõimaluse ning sellisel juhul võtab õpilane ise vastutuse õppimise eest.

1.3. Õuesõppe ajalugu

Õuesõppe haridusajaloolised juured ulatuvad juba Platoni ja Aristotelese eelsesse aega (Dahlgren & Szczepanski, 2006, 14).

Üks kasutoova ja praktilise teadmise eestkostjaid oli tšehhi õpetlane Jan Amos Komenský (1592-1670), kes soovitas eri aineid õpetades kasutada ehedat looduskeskkonda. Tema jaoks kujunes aed vahetu õppimise metafooriks (samas 2006:21).

John Locke'i (1632-1704) järgi on meelelised kogemused, näiteks kompimine, maitsmine, nägemine ja kuulmine stiimuliteks, mis sisenevad tühja teadvusse, kus need töödeldakse teadvuses mõteteks. Puutudes samade objektidega korduvalt kokku, saame neist tervikliku mõtte (samas, 2006, 18).

Jean-Jacques Rousseau (1712-1784) rõhutas tegelikkusega kokkupuute tähtsust lapsepõlves. Ta väitis, et õppima õhutavad eelkõige mängimine ja vahetud meelelised kogemused (Dahlgren & Szczepanski, 2006, 21).

Rousseau on teoses "Émile" (1997, 162) kirjutanud: „Kuna kõik, mis tungib inimese intellektuaalsesse teadvusse, jõuab sinna tema meelte kaudu, on inimese esimene arusaam meelelist laadi. Meie esimesed filosoofiaõpetajad on meie jalad, meie käed, meie silmad. Asendades neid raamatutega, ei õpeta me oma peaga mõtlema, vaid õpetame usaldama teiste mõtlemist, mis tähendab õppida palju ja teada mitte midagi.“

Johann Heinrich Pestalozzi (1746-1827) pidas oma õppimisteoorias samuti meeli oluliseks aluseks õppimisele ja teadmiste omandamisele. Tema mõtteid arendas edasi Friedrich Fröbel (1782-1852), kelle ideed on suureks eeskujuks õuesõppe metodoloogiale (Brügge jt, 2008, 52).

Ellen Key (1849-1926) seisis alternatiivpedagoogika eest ning rõhutas, et lapsed peaksid õppima ka väljaspool klassiruumi ja raamatukogusid. Ellen Key'ga oli ühel meelel ka Maria Montessori (1870-1952), kes pooldas kogu keha ja kooliümbruskonna kasutamist õppeprotsessis. Ka brasiilia haridusfilosoof Paolo Freire (1921-1997) rõhutas klassiruumivälise aktiivse õppimise ning reflekteerimise olulisust (sammas, 2008).

Juba enne kooli vaatleb ja jälgib laps ümbritsevat elu, avastades uusi asju ja rikastades oma kujutlusvara. Kooli ülesanne on anda selgitust kõigele, mida laps on märganud. Eluläheduse nõue ongi täidetud, kui õpetus koolis hoiab sidet lapse kodu ja koduümbrusega. Kodulooline aine on elulähedane ning lapsepärane, milles on teostatav vaatlikkuse, samuti ka näitliku õpetuse nõue. Siinkohal saab laps harjutada kõiki oma meeli, võib käega asju katsuda, leida rahuldust tegevus- ja väljendustungile (Eisen, 1989, 8).

Carl Robert Jakobson ja Juhan Kunder on samuti rõhutanud õuetundide olulisust. Johannes Käis tegi tulevastele õpetajatele Võru Õpetajate Seminaris selgeks iseseisva töö ja vahetu kogemise olulisuse. Esimesel Eesti iseseisvusajal oli peaaegu igal koolil kooliaed, mis oli väga hea õpikeskkond (Vilbaste 2007). Johannes Käis (1991, 19) on öelnud, et õpetus täidab oma ülesannet ainult nii palju, kui palju ta võimaldab õpilastele isetegevust; õpilane

saab koolist vaimse omandusena ellu kaasa ainult seda, mida ta ise on läbi töötanud, läbi elanud.

Vilbaste (2007) kirjutab, et 2003. aastal alustatud koolimetskondade taastamine Eestis andis tõuke tegeleda õuesõppega järjepidevamalt. Samal aastal võttis Mikk Sarv eesti keeles kasutusele mõiste 'õuesõpe'.

1.4. Õuesõppe head küljed

Tänapäeval ei kahtle keegi õues tegutsemise kasulikkuses. Värske õhk on hea meie füüsilisele ja mõistusele. Oluline on leida viisid, kuidas ühendada kaks kasulikku – õppimine ning väljas tegutsemine.

Õppimine on mõistlik ühendada õuesolemise, meeskonnatöö ja kehalise liikumisega. Nii on võimalik kujundada eluterveid harjumusi lapseast peale, et vältida tervisehädasid, mis võivad ilmnedä täiskasvanueas. Mida enam suudetakse viia läbi õppimist ehtsas keskkonnas, rakendades kehalist aktiivsust ja kasutades erinevaid maastikke, seda sügavamad ja mitmekülgsemad on õpilaste teadmised (Sarv, 2007).

18. sajandi lõpus arvas Jean-Jacques Rousseau, et lastele on liikumine omane vajadus ning loodus on parim koht mõtleivate, vabade, iseseisvate noorte kasvatamiseks (Brügge jt, 2008, 194).

1865. aasta Rootsi keskkoolide programmides on kirjas, et lapsed peavad igasuguse ilmaga vahetunnid õues veetma ja väljas mängima nii palju kui võimalik. 1942. a. muudeti Rootsi algkoolides õuesõppe päevad kohustuslikuks põhjendusega, et see on karastav, tugevdav ning vastukaaluks muule koolitööle. Tänapäeval kõlavad need argumendid vanamoeliselt, kuid siiski on looduse positiivne mõju üks suurimaid fakte, mis õuesõppe kasuks räägib (sammas, 2008, 194).

Eesti põhikooli õppekava (2010) näeb ette, et põhikoolis on õpetuse ja kasvatusel olulisim taotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine. Tänapäeval puutuvad õpilased aina vähem kokku

loodusega, veetes palju aega kübermaailmas. Olles loodusest eemal ohustatakse enda tervist ning ka kogu planeeti. Örebro Ülikooli Spordi ja Tervise Instituudi uuringutest selgub, et õuekeskkond toetab lapse motoorset, tunnetuslikku ja keelelist arengut (Dahlgren & Szczepanski, 2006, 52).

Rootsis läbi viidud uuringud näitavad, et lapsed, kes tegutsevad õues, on tervemad, mängulisemad, omandavad paremad motoorsed oskused ja keskenduvad paremini kui eelkoolide lapsed vähem stimuleeriva õuekeskkonnaga. Samuti toetavad uuringud Ameerika Ühendriikides looduse olulisust sisemise tasakaalu leidmiseks (samas, 2006, 55).

Õuekeskkond on koht, kus lapsed kogevad füüsilist aktiivsust. Õues tegutsevad lapsi võib pidada füüsiliselt aktiivsemateks kui neid, kes õpivad siseruumides (*Effective Practice ...*, 2007, 6). Regulaarne füüsiline liikumine varastel eluaastatel loob hea aluse vormisolemisele terveks eluks (Ouvry, 2000, 13).

Meeltega õpitakse looduses nii osade kaupa kui tervikuna. Õuesõppe võimaldab kontakti luua loodusega ja uuesti omaks võtta looduslik-ajaloolise pärandi (Dahlgren & Szczepanski, 2006, 53). Kõik see aitab vähendada stressi ja vägivalda ning soodustab õppimis- ja meeldejätmisvõimet. On leitud, et stressi väga heaks leevendajaks on värske õhk koos roheluse ja loodushääletega. Inglise Õuesõppe Nõukogu (*English Outdoor Council*) toob oma kokkuvõttes (*Time for Change in Outdoor Learning*, 2010) välja konkreetse tõendusmaterjali selle kohta, kuidas õuetegevused suurendavad meie heaolu.

Õuesõppe terviseaspekte on käsitlenud ka Rootsi Linköpingi Ülikooli teadlased. Dr. Nina Nelson on uurinud õuesõppe ja stressi seoseid, mõõtes iga päev õpilaste ja õpetajate stressitaset süljes sisalduva stressihormooni kortisooli kontsentratsiooni põhjal. Stressitase oli õues õppivatel poistel palju väiksem (Sarv & Vilbaste, 2008, 15).

Õuesõppe võimaldab reaalselt oma meeltega tunnetada nälga, väsimust, valu, rõõmu, täis kõhtu ja õnne, mille tagajärjena on võimalik kohtuda endaga viisil, mis aitab energiat koguda ja end püsti ajada (Brügge jt, 2008, 204).

Õues õppides omandab õpilane teadmisi läbi vahetu kogemuse, mis ei ole talle ette antud valmiskujul. Ka probleemõppe puhul ei anta uusi teadmisi valmiskujul, vaid need omandatakse probleemsituatsioonides iseseisva tunnetuse kaudu (Salumaa & Talvik, 2003, 150).

Salumaa ja Talviku (2003, 150) sõnade kohaselt on probleemõpe õppijat iseseisvalt probleeme tõstatama ja lahendama suunav õppeviis ning probleem on lahendust nõudev küsimus. Probleemõppes rääkides on kõne all ka lahendust vajavad olukorrad ehk probleemsituatsioonid.

Probleemõpet peaks vaatlema inimeste, teadmiste ja õppimise vaatevinklist, sest eeldatakse, et inimestel on kaasasündinud tahtmine õppida. Kui õppimise aluseks on probleem, mille on sõnastanud õpilane, siis omandatakse ainet paremini, kui on olemas soov saada rahuldav vastus esitatud probleemile või küsimusele. Probleemõppel on järgmised alused: maalähedased olukorrad õppimise alusena, iseseisev õppimine ja rühmatöö (Dahlgren & Szczepanski, 2006, 47).

Probleemõppe korral lahendavad õpilased küsimusi tekitavaid situatsioone ning tunnetavad neid erinevate meelte abil. Probleemõpe aitab parandada õppija mälu tegevust, mõtlemist ning omandada teadmisi iseseisvalt meelte abil (Salumaa & Talvik, 2003, 150). Samuti kasutatakse olukorra kirjeldusi, mis koosnevad tekstist ja illustratsioonist, õhutades õppija kujutlust, et määrata ja sõnastada õppeülesandeid. Tihti on taolised olukorrad ja nähtused, millega puutub õppur kokku loodus- ja kultuurikeskkonnas, sarnased probleemõppe olukordadega. Eriti kui neist kasvavad välja erinevad küsimused ja mõtted. Isejuhtimine on probleemõppe tähtsaks osaks. See ei ole küll õuesõppe loomulik osa, kuid seda on tähtis arendada ning rühmatöö on loomulik töövorm õuesõppes, kus pannakse suurt rõhku koostööle (Dahlgren & Szczepanski, 2006, 48).

Traditsioonilise õppe ja probleemõppe erinevus seisneb eesmärkides ja pedagoogilise protsessi organiseerimise põhimõtetes. Probleemõppe puhul ei ole eesmärgiks ainult teadmiste omandamine, vaid ka protsess, kuidas teadmised omandatakse (Salumaa & Talvik, 2003, 151). Dahlgren ja Szczepanski (2006, 57) väidavad, et tundmine, tegemine ja mõtlemine iseloomustavad õuesõppe pragmaatilist, tegevuskeskset haridusperspektiivi, mis on ka probleemõppe üheks tunnuseks.

Õuesõppe pedagoogika on lähenemisviis, mis käsitleb õppimist elamuse ja adumise koostoimena. Õppimise kontekstis on reflekteerimine üldine mõiste intellektuaalsete ning tunde tegevustele, kus indiviid haarab kaasa kogemused tegevustesse, mille tulemusena jõutakse uute väärtusteni. Seda saab teha eraldatuna või koostöös teistega. Samuti võib olla läbitud hästi või halvasti, edukalt või edutult. Peamise asjana soovitakse fokuseerida sellel, mida õpetajad ning õpilased saavad teha, et see oleks kasulik kogemus (Boud & Keogh & Walker, 1985, 19).

1.5. Õuesõppe probleemsed küljed

Tihti ollakse skeptilised reformide ja uuenduste suhtes ning nähakse pigem negatiivseid kui positiivseid külgi, mis on kasulikud pikemas perspektiivis. Ka õuesõppe metoodikal on probleemseid külgi, kuid nii on kõikide metoodikatega pedagoogikas. Kõigile ei pruugi kõik viisid sobida.

Mõned pedagoogilise psühholoogia esindajad, näiteks Ausubel, Novak ja Hanesian on probleemõppe suhtes skeptilised ning leiavad, et probleemõppe on üleväärtustatud. Nad väidavad, et avastatu ja arusaamine ei ole samatähenduslikud ning õpilased, kelle õpetamiseks kasutatakse heuristilisi meetodeid, raiskavad aega, sest nad ei pruugi avastades asju õigesti mõista (Lindgren & Suter, 1994, 206).

Samas (1994, 204) selgitatakse, et heuristikud on mõistlikud oletused tõenäolise lahenduse kohta, kui probleemi lahendaja käsutuses on vaid mõned lahendamiseks hädavajalikud andmed.

Lindgren ja Suter (1994, 206) on öelnud, et heuristilised meetodid ei pruugi paljudele õpilastele sobida. Õpilased, kes püüavad lahendada ülesandeid avastuslikult, taluvad vältimatult frustratsiooni ja meeltesegadust. Esimene emotsioon eksitab teelt ning teine annab kinnitust saamatusele. Probleem on selles, et paljud õpilased ei suuda taluda frustratsiooni ning satuvad paanikasse, kui neil palutakse lahendada isegi lihtsaid probleeme.

Nii Ausabeli koolkond kui probleemõppe toetajad on veendunud, et õppimine on oluline vaid siis, kui õpilasel on tema jaoks tähendus. Heuristilistele meetoditele andunud õpetajad väidavad, et siiski on tähenduslikkus õpilase praktilise kogemuse oluline osa, milleni jõuab õpilane vaid ise ning seda ei saa talle anda õpetaja. Tähenduse loob õpilase avastus. Ausabeli koolkonna arvates ei pea õpilane ise avastama, mida andmed tähendavad. Kui õpetaja seletab mõisteid sobival viisil, võib õpilaste tegevus olla palju tõhusam (Lindgren ja Suter, 1994, 207).

Õuesõppe tunnid on struktureeritud nagu iga teine koolitund, aga ootamatusi võib ette tulla enam kui klassiruumis läbiviidud koolitunnis. Kohl (1973, 29) toob välja, et avatud klassiruumi pedagoogikas ei ole võimalik eeldada, millised reeglid on sobilikud ja vajalikud konkreetse klassi tarvis. Samas (1973, 52) lisab ta, et koolides on aeg väga väärtuslik mõõde, aga harjumuspärane mõiste „raisatud aeg” võib olla petlik. Koolis raisatakse aega paljude tegevustega – puudujate märkimine, tööde kogumine ja laialijagamine, rutiinide ja reeglite harjutamine. Samuti materjali läbivõtmine, mis on igav ja vajalik ainult õpilastele, kes sõltuvad õpetajast. See on väljamõeldis, et õpilased peavad koolis järgima teatud arv protseduure õppimaks lugema, mõtlema ja otsuseid tegema.

Õpetajad võivad kergelt innustuda proovimaks kätt õuesõppega, samas ei tohi unustada õuesõppe rakendamisel pedagoogilist konteksti. On loodud kõrged nõudmised õuesõppe vormidele ja hoiakutele, et esile tuua õuesõppe väärtuseid (Brügge jt, 2008, 206, 207).

Tänapäeva noorte elustiilile on õuesõppe väärtused vastandlikud ning nende mõistmine võtab kaua aega. Elades tänapäeva kiires ja kirevas maailmas on omaette kunst leida endas looduses olev rahu ja vaikus, tunnetada suurust ka väikeses ning näha lihtsust kui väärtust. Selliste omaduste vastu huvi tekitamiseks on oluline töötada hästimotiveeritud väikese grupiga, mida tänapäeval koolis väga lihtsalt ei leia (samas, 2008, 207).

Suurbritannia Rahvuslik Haridusuuringute Fond (*National Foundation for Educational Research*) kirjutas oma 2004. a. läbiviidud õuesõppeuuringu kokkuvõttes, et üheks probleemiks lastega õues õppimisel on mure õpilaste turvalisuse ja tervise pärast. Eelpool mainitud uuringus toodi probleemsete külgedena välja ka kooli- ning riikliku õppekava piirangud, ajanappus, vajalikud vahendid ja tugisüsteemid (Rickinson jt, 2004, 51).

Ouvry (2000, 20-26) toob välja õuesõppega seotud eelarvamused, mis takistavad õpetajad lapsi välja viimast:

- õues on ohtlik;
- puudub piisav arv personali laste turvalisuse tagamiseks;
- õpetaja on kõigest järelvaataja õues;
- õues ei toimu õppimist;
- õpetajad viiksid lapsi rohkem õue, kui ilm seda lubaks;
- palju tervislikum on õppida siseruumides;
- lastevanematele ei meeldi, et lapsed on õues;
- välja saamine on suur murrang ja seepärast võimalik ainult päikeselistel päevadel.

Tuleb meeles pidada, et iga ohuallikat tuleb vaadelda kui potentsiaalset õppimis- ja arenemisvõimalust igas vanuses lapsele.

1.6. Õuesõppe tähtsus keeleõppes

Kui rääkida õuesõppest, siis paljudele seostub see vaid loodusteaduste ja säästva arengu teemade käsitlemisega õuetingimustes. Rakendades õuesõppe põhimõtteid ning võttes kasutusele loovuse ning fantaasia, on võimalik rakendada õuesõppe metoodikat ka keeleõppes.

Keeleõpe õues (ingl. k. *outdoor language learning*) on kogemuslik protsess, mis tavaliselt leiab aset väljaspool klassiruumi. See on segu esimese võõrkeele õppimise ja õuesõppe põhimõtetest. Keeleõpe õues on õpilaskeskne, tegevused toimuvad sihtkeeles ning keskendutakse isiklikule kogemusele ja juhendatud refleksioonile (Fellner, 2007, 3).

Fellneri (2007, 4) artiklist võib ka lugeda, et keeleõpet õues peetakse interaktiivseks lähenemiseks keeleõppele, kus keelt kasutatakse tööriistana sotsiaalsete suhete loomiseks ja hoidmiseks.

Keeleõpe õues peab toimuma ehedas keskkonnas ning sellest tulenevalt võib heaks küljeks pidada ülesandepõhist keeleõpet (ing. k. *task-based language learning*), kus õppijad

peavad kuulama autentset keeleainest. Õuesõpe soodustab motiveeritust, mis on ka ülesandepõhise keeleõppe üheks tingimuseks. Ülesandepõhise keeleomandamise korral esitatakse õpilasele õpitav keeleline vorm, siis harjutatakse selle kasutamist ja seejärel antakse võimalus kasutada õpitut tegelikus suhtluses ehk autentses õpikeskkonnas (Kingisepp & Sõrmus, 2000, 40). *The Nature of Learning: Taking Learning Outdoors* (2007) uuringu tulemustest selgub, et uuringus osalenud erinevate Euroopa riikide õpetajad tegelevad õuesõppega just seepärast, et õpitakse läbi kogemuste.

Hammermani jt. (2001, 14) kohaselt saabub tõeline arusaamine läbi isekogemise. Õpilased, kellel on võimalus ise kogeda, õpivad kiiremini. Fellner (2007, 5) lisab, et keeleõpe õues toimub tõelises maailmas ja seega pakub õuekeskkond keeleõpetajale mitmeid eeliseid, näiteks suurem motivatsioon, kontekstuaalselt rikas õpikeskkond, üheksa erineva multiintelligentsustüübi arendamine, positiivse meeleolu loomine, õppekava täiustumine, paindlikkus, keskendumine ehtsale suhtlusele.

Suurem motivatsioon

Keeleõpe õues on motiveeriv. McGroarty (1996, 8) toob välja, et suurem motivatsioon kindlustab õpiedukuse. Laste viimine klassiruumist välja on suurepärane viis võitlemaks motivatsiooni vähesusega. Hammerman jt (2001, 20) väidavad, et õuesõppeklassis tunneb õpilane rõõmu avastamisest, mis tõstab tema motivatsiooni ja tekitab edasist huvi uuteks avastusteks. Väljakutse kontseptsioon on vahendiks igas õpisisituatsioonis ning aluseks õpilase motivatsioonile. Õppurit innustab teadmine reaalsest võimalusest pöruda ning see juhhib neid kasutama sihtkeele oskuseid, kuna vastav ülesanne nõuab seda. Käis (1991, 19) lisab ka, et isetegevus on see jõud, mis äratab õpilastes sügavamalt huvi, toob rõõmu õpetusest ja pakub rahuldust õppimisest.

Kontekstuaalselt rikas õpikeskkond

Õuekeskkond stimuleerib kõiki meeli. See on oluline, sest tavaline klassiruum kasutab üldiselt vaid kahte meelt. Ümbritsevad helid, lõhnad ja tunded teevad õppimise kauem kestvaks (Fellner, 2007, 5). Org ja Vahar (1997, 48) toovad välja, et õpilane ei taha ainult teadmisi koguda, vaid ka rahuldada oma uudishimu. Õues õppimine annab selleks sobiva võimaluse läbi kõigi meelte.

Õuesõppe rakendab maastikku sellisena nagu see on, ja väärtustab kõigi meelte abil kogetud terviklikku nägemust. Õuesõppe eeliseks on kõikide meelte mobiliseerimine, see tähendab, et õppimine toimub väga erinevaid kanaleid pidi ning erinevate perspektiivide ja vaatenurkade kaudu (Brügge jt, 2008, 27, 31).

Multiintelligentsustüüpide arendamine

Howard Gardneri järgi on igas inimeses üheksa erinevat multiintelligentsustüüpi, mida on võimalik mõõta ja arendada. Need on keeleline ehk lingvistiline, loogilis-matemaatiline, muusikaline, ruumiline, kehalis-kinesteetiline, enesetunnetamis-, suhtlemis-, naturalistlik ja eksistentsiaalne intelligentsus. Gardner (2006, 22, 23) usub, et need inimvõimed, intelligentsustüübid, on teatud määral oluliselt üksteisest sõltumatud. Kõigil meist on täies ulatuses erinevad multiintelligentsustüübid olemas. Klassiruumis arendatakse tavaliselt neist kahte: lingvistilist ning loogilis-matemaatilist. Õues on võimalik arendada aga ka teisi tüüpe. Moran, Kornhaber ja Gardner (2006, 27) rõhutavad, et multiintelligentsusteooria ei eelda, et õpetaja loob tunde üheksal erineval viisil. Pigem peab õpetaja pakkuma rikkalikult võimalusi, milles õpilased on võimelised toime tulema, kasutades enda tugevaid ja nõrku külgi.

Positiivse suhtumise loomine

Walqui (2000) toob välja seisukoha, et õpilaste huvi sihtkeele vastu sõltub suures osas õpiprotsessist ja –tulemustest. Keeleõppe õues arendab õpilastes positiivset suhtumist sihtkeele vastu, sest ülesanded ja meetodid on põnevad ning nauditavad.

Õppekava täiustamine

Fellner (2007, 6) leiab, et keeleõppe õues peaks täiustama ka õpitava keele ainekava. Õuesõppet on kasutatud mitmete sajandite vältel ning ei ole põhjust, miks seda ei saaks kasutada ka keeleõpetajad.

Paindlikkus

Hammerman jt. (2001, 21) väidab, et keeleõpe õues on paindlik aja ja koha suhtes – kasutada saab kooliaedasiid, kõikvõimalikke linna- ning looduslikke keskkondi, farme. Keeleõppe õueülesannetel puudub ajalimiit – on võimalik töötada mõned minutid või isegi nädalaid väljaspool klassiruumi. Ainus tingimus on, et õpilased on tõelises suhtluses. Brügger, Glantz ja Sandell (2008, 175) kirjutavad, et loodus on meile palju lähemal kui tavaliselt usutakse. Esimesel silmapilgul ei avane kõik võimalused, kuid fantaasia ja leidlikkuse abil on võimalik õuesõpet edukalt korraldada.

Keskendumine ehtsale suhtlusele

Õpilasi oodatakse kasutama sihtkeelt ehtsatel ning tähendusriikastel eesmärkidel. Sihtkeelt kasutamata ei ole võimalik ülesandeid lõpuni viia. Sihtkeel aitab õpilasel mõista mitte ainult kogemust ja tundeid ülesande käigus, vaid see annab ka võimaluse ennast väljendada (Fellner, 2007, 6).

Võõrkeele õppimisel on oluline, et laps tunneks end turvaliselt. Ükskõik, mille õppimisel on oluline, et õpilane ei oleks ärevil. Tähtis on positiivne tagasiside ning ühised arusaamad. Õuesõppe pedagoogika toetab keeleõpet õues, sest olulisel kohal on meeskonnatöö ning sotsiaalsed suhted.

1.7. Kokkuvõte

Inglise keele õpetus võõrkeelena peab olema mänguline ning õpilast motiveeriv, seetõttu on arukas pakkuda õpilastele mitmekesisemaid võimalusi võõrkeele õppimiseks kui ainult klassiruumi kontekst.

Õuesõppe metoodika põhimõtted ühtivad paljuski avatud klassiruumi pedagoogika põhimõtetega, kus õpilane on avatud, julge ning motiveeritud vastutust võtma oma õpitulemuste eest. Võttes vastutuse ise teha, saab õpilasest teadlik õppija. Samuti ühilduvad õuesõppe pedagoogika printsiibid kogemusliku ja probleemõppega. Õuesõpe on

meeleline ning vahetu kogemus, mis soodustab õpitu paremat kinnistamist ning meeldejäämist.

Õuesõppe metoodika võimaldab pakkuda õpilasele konteksti, mida klassiruumis on raske luua. Suurenenud motivatsioon, rikas õpikeskkond, erinevate multiintelligentsustüüpide arendamine, positiivse suhtumise loomine, õppekava täiustumine, paindlikkus ning keskendumine ehtsale suhtlusele, integratsioon erinevate õppeainetega rikastab õpilase mõtlemist.

Looduskeskkonnas tegutsemine tähendab, et paratamatult peab erinevate ülesannete täitmiseks liikuma, mis on oluline nii füüsilise kui ka vaimse tervise aspektist. Lapsed on loomu poolest uudishimulikud ja avastamisaltid ning harjutades neid õues eesmärgipäraselt tegutsema, võib kindel olla, et ka tulevikus hoolivad nad enda füüsilise ja vaimse tervise eest.

Koolimaja ümbrus või park on suurepäraseks inspiratsiooniallikaks, kuid ei tohi unustada eesmärgistatud õppeprotsessi. Ka klassiruumis läbiviidud tunnis tuleb ette ootamatusi, kuid õuekeskkonnas peavad nii õpetaja kui ka õpilased olema valmis erinevateks situatsioonideks, mida ei tasu peljata. Pigem võiks tekkivaid probleeme käsitleda kui uusi õppimise võimalusi.

2. ÕUESÕPPE TUNNIKAVAD

Käesolev tunnikavade kogumik on mõeldud kasutamiseks II-III kooliastme inglise keele õpetajatele, kes soovivad viia oma tunde läbi õuekeskkonnas.

Tunnikavad on loodud autori poolt võttes arvesse õuesõppe metoodika printsiipe, kaasaegset õpikäsitlust ning Howard Gardneri multiintelligentsusteooriat. Suurt rõhku pannakse liikumist nõudvatele tegevustele.

Käesolev kogumik sisaldab kümmet tunnikava, mis käsitlevad kas grammatikat: eessõnad, ebakorrapärased tegusõnad, grammatilised ajad, omadussõnad, käsklaused, umbisikuline tegumood või erinevaid sõnavaraga seotud teemasid, näiteks spordialad, liiklemine ja tee juhatamine, numbrid 1-10, rõivaesemed, värvid ja aastaajad. Tunnikavad on loodud kõigi nelja keeleõpetusliku osaoskuse arendamiseks: kuulamine, kõnelemine, lugemine ja kirjutamine.

Tunnikavades on välja toodud tunni teema, eesmärgid, vajalikud vahendid, tunniks sobilik asukoht, ettevalmistus tunniks ja integratsioon teiste ainetega. Samuti on lahti kirjutatud tunni häälestuse, õppimise ja refleksiooni osa. Näitharjutuste puhul on lisatud ka õiged vastused.

Töö autor on üritanud õuetundidesse tuua võimalikult mitmekesiseid tegevuste tüüpe, et anda ülevaade erinevatest võimalustest, mida õuesõpe keeleõppes võimaldab. Kõiki tunnikavasid annab kohandada vastavalt vajadusele.

Tunnikavade koostamisel on kasutatud erinevatel õuesõppe koolitustel saadud ideid, samuti ideid Sirje Raadiku „Õpime õues mängides“ kogumikust ning Rootsist Looduskoolide Assotsiatsiooni poolt koostatud kogumikku *Learning Mathematics Out of Doors*.

Tunnikavade koostamisel on lähtutud 2010. aasta põhikooli riiklikust õppekavast. Planeeritu vastab põhikooli inglise keele ainekavas määratletud õppesisule ja õpiväljunditele.

2.1. Tunnikava nr. 1

Teema: Eessõnad

Tunni liik: kordav tund

Eesmärgid:

- õpilane teab erinevate eessõnade tähendust;
- õpilane oskab kasutada eessõnu fraasides.

Meetodid: rühmatöö

Sobilik asukoht: mets, kooliaed, kooliümbrus jne.

Ettevalmistus:

- Õpetaja on ettevalmistanud inglisekeelse territooriumi kaardi, juhendi.
- Õpetaja on maapinnale kujutanud neli tähte (erinevatest looduslikest vahenditest või mööda maad joonistades): N - north, S - south, W - west, E - east – rühmadeks jaotamine.
- Koostada juhend maa-alal liikumiseks.
- Koostada ülesanded vahepunktidesse koos purkidega.
- Koostada sõnasedelid eessõnadega.
- Muretseda vajalik arv kompasse.
- Valmis panna ämbrid ja erinevad esemed refleksiooni mänguks.

Integratsioon: geograafia ja kehalise kasvatusesega.

Häälestus:

- Õpilased kogunevad ringi.
- Õpetaja tutvustab tunni teemat ning eesmäärke. Samuti selgitab tunni ülesande.
- Õpetaja palub lastel jaguneda võrdselt nelja rühma. Õpilased peavad ise end võrdselt jaotama nelja erineva tähe juurde, milleks on N – põhi, S – lõuna, E – ida ja W – lääts.
- Igale õpilasele antakse eessõnaga sõnasedel rühmades.. Sõnasedelid hakkavad päripäeva liikuma õpilaste käes. Sedeleid antakse edasi seni, kuni õpetaja ütleb stop. Seejärel tõlgivad õpilased igal sedelil oleva sõna. Ringi lõppedes antakse jälle

sedeleid päripäeva edasi ja alustatakse uuesti samade sõnade tõlkimist kinnistamiseks. Sõnu võib tõlkida seni, kuni õpetaja on veendunud, et kõik teavad kõiki sõnu. Lisavõimalusena palub õpetaja moodustada antud sõnaga lause, kasutades enda ümber olevat reaalselt konteksti.

Õppimine:

- Olles rühmadesse jaotunud, selgitab õpetaja tähtede tähendust ning jagab igale rühmale kompassi. Iga rühm saab territooriumi kaardi ja juhendi, mis on igal rühmal veidikene erinev. Iga rühm alustab liikumist vastavalt ettekirjutustele. Õpetaja tuleb ka meelde kompassi kasutamise põhimõtet.
- Juhendilt võib leida järgmiseid käsklusi: take 10 steps forward and turn left, take 2 steps back and turn right, find the box between the stones, find the box next to the tree, take 4 steps to the south. Käsklused tulenevad territooriumi kaardist. Meeles tuleb pidada, et iga käsklus sisaldaks vähemalt ühte eessõna. Igas vahepunktis on rühmal täita vastav ülesanne, mis on asetatud topsi/karpi. Õige vastuse leiab rühm järgmisest vahepunktist.
- Võimalusi ülesanneteks vahepunktides leiad tunnikava lõpust. Harjutusest saadud materjalid palub õpetaja alles hoida ning lisada õpimappi/vihikusse kleepida.

Refleksioon:

- Ülesande lõppedes kogunevad õpilased taas ringi.
- Moodustatakse uued rühmad. Õpetaja asetab vastava arvu ämbreid stardijoonest umbes viie meetri kaugusele. Ämbri ümber asetab erinevaid esemeid: kühvel, puuksad, kivid, käbid, kinnas, müts, sall, võtmed, taldrik ja muu kättesaadav.
- Õpilane üritab palli ämbri visata stardijoone tagant. Sissesaamisel teenib ta võistkonnale punkti. Möödaviskamisel peab viskaja moodustama lause, kasutades selles eessõna sõltuvalt palli asukohast. Näiteks: The ball is between the stone and the glove. The ball is in front of the hat.

Näidisülesanded vahepunktides:

Ülesanne nr. 1

Look at the picture and answer the following questions in a full sentence using prepositions:

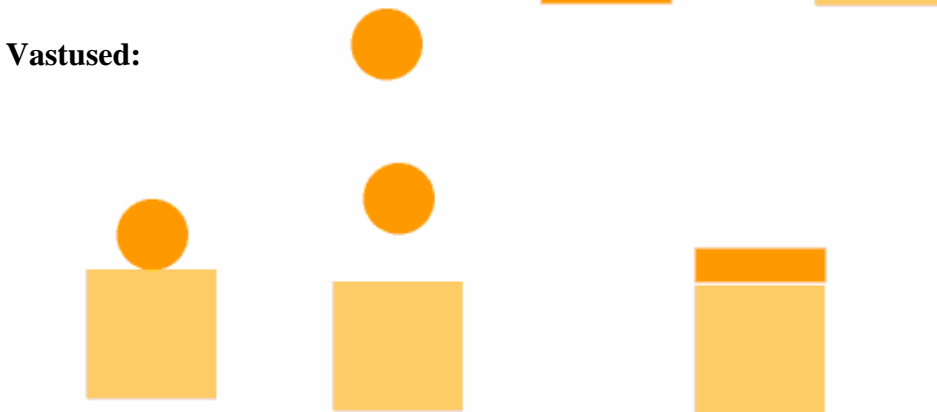
1. Where is the red building?
2. Where are the cows eating?
3. Where is the farm sign?
4. Where is the cat sitting?
5. Where are the people standing?

Ülesanne nr. 2

Name the places where the objects are.

Vastused:

The ball is **ON** the box. The ball is **ABOVE** the box. The slice is **OVER** the box.

The ball is **IN FRONT OF** the box. The ball is **BESIDE** the box.

The ball is **BELOW** the box. The slice is **UNDER** the box. The ball is **BEHIND** the box.

Ülesanne nr. 3

„Draw“ four different pictures on the ground using different natural objects (leaves, cones, branches, stones) and make two sentences about every picture using prepositions you know. For example: The leaf is **between** the branches.

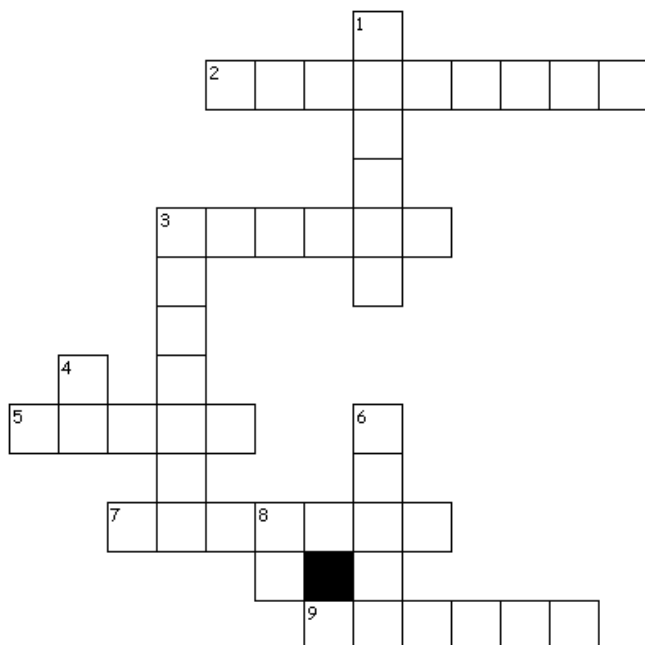
Ülesanne nr. 4

All the members of the team have to:

1. Walk around a tree.
2. Hide behind a bush.
3. Stand in front of another group member.
4. Stand on top of something.
5. Stand under a tree.
6. Stand next to somebody else.

Ülesanne nr. 5

Fill in the crossword.

Küsimused:

Across

2. Millegi ees
3. Taga
5. Millegi all
7. Millegi otsas
9. Kõrval

Down

1. Ümber
3. Vahel
4. Sees
6. Millegi kohal
8. Peal

Ristsõna vastused:

Across

2. Millegi ees – in front of
3. Taga - behind
5. Millegi all - under
7. Millegi otsas - on top of
9. Kõrval – next to

Down

1. Ümber – around
3. Vahel - between
4. Sees - in
6. Millegi kohal - above
8. Peal – on

Ülesanne nr. 6

Make up five different sentences about the things you see around you using prepositions you have learnt during this game.

2.2. Tunnikava nr. 2

Teema: Ebareeglipärased tegusõnad

Tunni liik: kordav tund

Eesmärk:

- õpilane teab ja oskab kasutada enamlevinud ebareeglipäraste tegusõnade kahte põhivormi;
- õpilane oskab kasutada lihtolevikku ja –minevikku lauses.

Meetodid: rühmatöö, paaritöö

Sobilik asukoht: Ala rohkemate põõsaste või puudega, kuhu on võimalik silte riputada.

Integratsioon: matemaatikaga, kehalise kasvatusesega.

Ettevalmistus:

- Õpetaja valmistab ette (värvilised – paremini näha) sildid puu külge riputamiseks, sildid varustada niidiga. Ühel pool silti tegusõna algvorm eesti keeles koos lausega inglise keeles ning teisel pool number.
- Õpetaja kinnitab sildid ülesannetega erinevatele puudele või kasutab paar minutit tunni algusest ja palub õpilasi abiks.
- Valmis panna vajalik arv täringuid, kõvasid aluseid, millel veeretada täringuid.
- Valmis panna anumad sedelitega, millel on mängus kasutatud ebareeglipärased tegusõnad.

Häälestus:

- Õpilased jaotatakse rühmadesse.
- Rühmades mängitakse enne tunni põhiosa juurde asumist „Verbide tennist”. Ühele poole sõnasedelit kirjuta mängus kasutatav ebareeglipärane tegusõna. Teisele poole kirjuta teine ja kolmas vorm sellest sõnast. Kaks vabatahtlikku rühmas saavad mõlemad kolm kaarti. Esimene õpilane ütleb selgel häälel tegusõna esimese vormi. Teine õpilane, aga ütleb tegusõna teise ja kolmanda vormi. Mängijad ise peavad arvestust, kui mitu õiget saadi ning võitja õpilane saab enda vastu uue vabatahtliku. Mängitakse seni kuni kõik õpilased rühmas on saanud proovida vähemalt ühe ringi.

- Iga rühmale antakse täring alusega. Iga rühm valib endale kutsungi, mille järgi teab iga meeskonna liige meeskonna juurde koguneda.

Õppimine:

- Iga rühm tuleb õpetaja juurde täringut veeretama ja otsib vastava numbriga ülesande/küsimuse. Ülesande leidnud rühmaliige hüüab välja rühmakutsungi ning joostakse kokku, et leida inglisekeelne esimene ja teine põhivorm sildil olevale sõnale. Samuti tuleb konkreetse sõna vastav vorm lausesse sobitada. Vastuse õigsust kontrollitakse õpetaja juures. Suure klassi puhul valib õpetaja endale abilised, kes aitavad ülesande vastuseid kontrollida. Õpetaja abiline on oluline segaduse vältimiseks ja mängu kiiremaks edenemiseks.
- Meeskond viskab jälle täringut ning lisab eelnevale numbrile seekord saadud silmade arvu. Näiteks esimese viske ajal saadi 6 ja seekord 3, siis nüüd otsitakse üles ülesanne number 9. Mäng lõppeb, kui kõik meeskonnad on jõudnud numbrini 36. (Muidugi võib olla ka rohkem küsimusi mängus).

Refleksioon:

- Olenevalt klassi suurusest jaotab õpetaja õpilased uutesse rühmadesse või jätab samad rühmad.
- Õpetaja on seadnud teatud kaugusesse tunnis läbivõetud ebareeglipärased tegusõnad karbi, ämbri või mingi muu anumaga.
- Märkuande peale võistkonna esimene õpilane võtab anumast ühe ebareeglipärase sõna ning ütleb valjul häälel kaks põhivormi. Õige vastuse korral võib ta sildi anuma kõrvale asetada ning rivi lõppu minna. Vale vastuse korral asetab ta sõna anumasse tagasi, kuid sellegipoolest läheb rivi lõppu. Võidab meeskond, kes on esimesena kõik sedelid anuma kõrvale asetanud.
- Aja ülejäämisel võib õpetaja kasutada veel pantomiimi mängu. Selleks on jälle õpetaja ettevalmistanud erinevaid ebareeglipäraseid ja ka reeglipäraseid tegusõnu, mida on võimalik läbi pantomiimi selgitada. (Muidugi võib kasutada ka eelmise harjutuse sedeleid).
- Esinev õpilane peab pantomiimiga selgitama sedelil olevat sõna ning ülejäänud klass peab arvama sõna ning ütlema ka selle teise põhivormi.

Sõnad ja laused siltidele. Kindlasti üle kontrollida, kas antud põhivormid on õpitud selleks ajaks ning kohandada vastavalt vajadustele.

1. olema – We here yesterday.
2. saama kellekski/millekski – I want to a teacher.
3. puhuma – People candles when it´s their birthday.
4. tooma - My brother his new ball to me last night.
5. ostma – My mother a new car last week.
6. kinni püüdma – Last night John a fish.
7. lõikama – Peter always the flowers very well.
8. joonistama – Lucy can different people.
9. süüa – My family breakfast at 8 o'clock every morning.
10. kukkuma;langema – Last night some stars down from the sky.
11. leidma – Pirates the treasure many years ago.
12. andma – Our teacher us a lot of homework every day.
13. omama – I my dinner very late in the evenings.
14. kaotama – I my keys yesterday.
15. tegema – The boys a cake for their mother yesterday.
16. lugema – My grandmother a lot every day.
17. jooksuma – Last year she much faster than this year.
18. nägema – I can very well.
19. müüma – They all the flowers two days ago.
20. sulgema – The teacher always the windows in the classroom.
21. maksma – PlayStation a lot of money.
22. magama – Children could not very well before the test.
23. võtma; viima – They her pets away three months ago.
24. rääkima; ütlema – Kevin a secret to his friend two days ago.
25. mõtlema; arvama – This evening I have to a lot about my future.
26. viskama – Maria the ball very far.
27. mõistma; aru saama – The students the teacher very well this morning.
28. kirjutama – They me a letter last weekend.
29. murdma – His friend his promises a long time ago.
30. ehitama – My father a house for us five years ago.
31. tulema – Can you tonight?

32. tegema - you do your homework last night?
33. jooma – I like to orange juice.
34. istuma – Mike always behind the desk.
35. saama – Did you my message?
36. vigastama; haiget tegema – My grandfather himself in the war.

Õiged vastused siltidel olevatele sõnadele/lausetele

1. olema: be – was/bere. We **were** here yesterday.
2. saama kellekski/millekski: become – became. I want to **become** a teacher.
3. puhuma: blow – blew. People **blow** candles when it´s their birthday.
4. tooma: bring – brought. My brother **brought** his new ball to me last night.
5. ostma: buy – bought. My mother **bought** a new car last week.
6. kinni püüdma: catch – caught. Last night John **caught** a fish.
7. lõikama: cut – cut. Peter always **cuts** the flowers very well.
8. joonistama: draw – drew. Lucy can **draw** different people.
9. sööma: eat – ate. My family **eats** breakfast at 8 o'clock every morning.
10. kukkuma;langema: fall – fell. Last night some stars **fell** down from the sky.
11. leidma: find – found. Pirates **found** the treasure many years ago.
12. andma: give – gave. Our teacher **gives** us a lot of homework every day.
13. omama: have – had. I **have** my dinner very late in the evenings.
14. kaotama: lose – lost. Children got **lost** in the woods.
15. tegema: make – made. The boys **made** a cake for their mother yesterday.
16. lugema: read – read. My grandmother **reads** a lot every day.
17. jooksmata: run – ran. Last year she **ran** much faster than this year.
18. nägema: see – saw. I can **see** very well.
19. müüma: sell – sold. They **sold** all the flowers two days ago.
20. sulgema: shut – shut. The teacher always **shuts** the windows in the classroom.
21. maksma: cost – cost. PlayStation **costs** a lot of money.
22. magama: sleep – slept. Children could not **sleep** very well before the test.
23. võtma; viima: take – took. They **took** her pets away three months ago.
24. rääkima; ütlema: tell – told. Kevin **told** a secret to his friend two days ago.
25. mõtlema; arvama: think – though. This evening I have to **think** a lot about my future.

26. viskama: throw – threw. Maria **throws/threw** the ball very far.
27. mõistma; aru saama: understand – understood. The students **understood** the teacher very well this morning.
28. kirjutama: write – wrote. They **wrote** me a letter last weekend.
29. murdma: break – broke. His friend **broke** his promises a long time ago.
30. ehitama: build – built. My father **built** a house for us five years ago.
31. tulema: come – came. Can you **come** tonight?
32. tegema: do – did. **Did** you do your homework for today?
33. jooma: drink – drank. I like to **drink** orange juice.
34. istuma: sit – sat. Mike always **sits** behind the desk.
35. saama: get – got. Did you **get** my message?
36. vigastama; haiget tegema: hurt – hurt. My grandfather **hurt** himself in the war.

Näide

puu

külge

riputatavast

sildist:

OLEMA

We here yesterday.

2.3. Tunnikava nr. 3

Teema: Spordialad

Tunni liik: uue osa ja kinnistav tund

Eesmärgid:

- õpilane oskab nimetada erinevaid spordialasid ning nendega seotud vahendeid;
- õpilane oskab rollimängu olukorras küsimusi küsida ja neile vastata.

Meetodid: rühmatöö ja rollimäng

Sobilik asukoht: staadion.

Ettevalmistus:

- Õpetaja on staadionile varunud erinevaid spordivahendeid, mis koolis saadaval – näiteks tõke, oda, kuul, ketas, pall, rula, rulluisud, reket, sulgpall, pesapalli kurikas, põlvekaitsmed, kiiver.
- Õpetaja on sildistanud erinevad spordivahendid ja teostatavad spordialad staadionil inglisekeelsete siltidega.
- Õpetaja on ette valmistanud BINGO mängukaardid eestikeelsete spordialade ja spordivahendite nimetustega ning situatsioonilehed.

Integratsioon: kehalise kasvatusega.

Häälestus:

- Õpetaja kogub lapsed ringi ning tutvustab tunni eesmärgi ja teemat.
- Õpetaja jagab õpilased paaridesse/kolmestesse rühmadesse ja lepatakse kokku, kas mängitakse diagonaal- või nurkademängu. Seejärel annab õpetaja ülesandeks bingo mängukaardil olevatele piltidele leida inglisekeelsed vastused staadionilt. Saades vajalikud sõnad suunduvad õpilased õpetaja juurde tagasi. Bingo mängukaardi leiad tunnikava lõpust.
- Esimesena saabunud õpilastele annab õpetaja võimaluse uurida sõnastikust/GPS-vahendiga ülejäänud bingo mängukaardil olevaid tundmatuid sõnu.
- Õpilased kogunevad ringi ning õpetaja uurib, millised sõnad olid õpilaste jaoks uued ning millised olid teada varem. Uued sõnad hääldatakse läbi.
- Õpetaja palub õpilastel bingo mängukaardid kokku murda ja taskusse asetada ning hiljem köita õpimappi/vihikusse liimida.

Õppimine:

- Õpetaja jagab õpilased 3-5 liikmelistesse rühmadesse. Iga rühm saab lehe situatsiooniga. Lehel on välja toodud tegelased (teada tuntud sporditegelased) ja sõnad, mida võiks kasutada (ei ole kohustuslik). Situatsioonilehed leiad tunnikava lõpust.
- Õpetaja palub vaadata üle lehel olevad sõnad, tegelased ning situatsioonid. Kui miskit on ebaselget, arutatakse koos läbi.
- Õpetaja annab igale rühmale aega 10 minutit kuni viieminutilise rollimängu ettevalmistamiseks, kasutades silmatorkavaid ja käepäraseid vahendeid, mida õpetaja varasemalt staadionile oli toonud. Õpetaja innustab õpilasi küsima küsimusi erinevate asjade kohta ning neile vastates kasutama fantaasiat.
- Õpilased etendavad ettevalmistatud etüüdid.
- Tagasisideks küsib õpetaja, kas õpilased said midagi uut/põnevat teada: milliseid sportlasi nad varem tundsid, milliseid spordialasid nad varem teadsid.
- Õpetaja jagab igale rühmale ise tagasisidet.

Refleksioon:

- Õpilased kogunevad ringi.
- Iga bingomängu rühm valib enda bingokaardilt ühe sõna, mida nad soovivad ülejäänud klassile miimiliselt näidata. Teised rühmad üritavad sõna inglise keeles ära arvata.

Bingo mängukaart

Õpilastele anda mängukaart inglisekeelsete sõnadeta.

javelin throw 	racket 	baseball bat
hurdles 	skateboard 	rollerblades
ball 	helmet 	discus-throw

Situatsioonilehed

Situatsioon nr. 1

Characters:

- Kaia Kanepi,
- journalists,
- the manager of Kaia Kanepi.

Situation: Kaia Kanepi is giving a press conference after a successful competition. Journalists should ask different questions from Kaia Kanepi and her manager. Questions should be about the competitions, future plans, best result.

Words you can use:

tennis, tennis racket, record, best result, WTA – Women's Tennis Association, question,

Useful information about Kaia Kanepi:

She was born in Haapsalu and currently holds 16th place in the world. She started playing tennis at the age of 8. She has also played together with another Estonian tennis player called Maret Ani.

Example questions:

When did you start playing tennis? Do you have a favourite tennis racket? Are you proud of your best result?

Situatsioon nr. 2

Martin Müürsepp

Aivar Kuusmaa

Characters:

- Martin Müürsepp,
- Aivar Kuusmaa,
- Children.

Situation: Martin Müürsepp and Aivar Kuusmaa are having a practice with children of your age. Children are quite naughty and do not want to pay any attention to their teachers. So Martin and Aivar sit down with them and have a talk about how they started when they were younger and why it is important to work hard. Children have to ask different questions.

Words you can use:

basketball, practice, NBA – National Basketball Association, champion, training

Useful information about Martin Müürsepp and Aivar Kuusmaa: Martin started his professional career in 1990. He played in different NBA teams, European teams and also in Russia.

Aivar Kuusmaa played for the Estonian team in the USSR and became a champion in 1991. Nowadays he teaches young basketball players and is a politician.

Example questions:

Do you still practise playing basketball? What can you tell us about NBA? When did you start playing basketball?

Situatsioon nr. 3

Characters:

- Gerd Kanter,
- Gerd Kanter's father,
- Gerd Kanter's fanclub.

Situation: Gerd Kanter has just got back from the Olympic games in China. He has arrived at Tallinn Airport and all his fans and father are there to greet him. All his fans want to ask different questions from him and ask for an autograph.

Words you can use: trip, competition, world record, result, autograph, discus – throw, plan,

proud.

Useful information about Gerd Kanter:

Gerd Kanter was born in Tallinn, but lived most of his life in a small place called Vigala in Raplamaa. He set a world record in Sweden in 2009, which was 69.51. In China he threw 68.82. He received the best male sportsman prize in 2007 and 2008.

Example questions:

Can I get your autograph? Did you have a good trip back home? Are you proud of your result? Do you think you could have done better?

Situatsioon nr. 4

Characters:

- Mart Poom,
- people on the street,
- security men.

Situation: Mart Poom is walking on the street of London when people notice him. They want to go and ask for his autograph, but his security men are standing next to him. The fans start asking different questions but the security men are very angry.

Words you can use:

goalkeeper, match, football, injury, autograph

Useful information about Mart Poom:

He is 39 years old. He is the most well-known footballer in Estonia. He has played for the Estonian team for 119 times. He has been the best footballer in Estonia for six times. He has played for different British teams like Derby County, Portsmouth, Arsenal and Watford. He left Watford because of his shoulder injury.

Example questions:

Do you think you are the best goalkeeper in the world? What does it take to become a goalkeeper? Can I get your autograph? Have you recovered from your injury?

Situatsioon nr. 5

Characters:

- Andrus Värnik,
- guests at the party.

Situation:

Andrus Värnik is having his birthday party. His family members are asking questions about his career.

Words you can use:

javelin throw, result, personal best, competition.

Useful information about Andrus Värnik:

He is an Estonian javelin thrower and was born in Antsla. His personal record is 87.83.

Example questions:

Will you carry on with javelin throw for a long time? Have you got any competitions coming up in the near future? What is your personal best?

2.4. Tunnikava nr. 4

Teema: Kodukoha legendid, minevikuajad

Tunni liik: kordav tund

Eesmärgid: õpilane teab ja oskab kasutada mineviku ajavorme Past Simple, Past Progressive ja Past Perfect.

Vahendid:

- sõnalipikud minevikuaegade ingliskeelsete nimetustega;
- töölehed ajastute nimetuste ja faktidega.

Meetodid: paaristöö, arutelu

Sobilik asukoht: Tähtis punkt/koht koolimaja ümbruses – puu, kuju, kivi, park, värav jms.

Ettevalmistus:

- Õpetajal on ette valmistatud sõnalipikud mineviku ajavormide nimetustega.
- Õpetajal on ette valmistatud töölehed ajastu nimetuste ja faktidega, mis aitavad õpilastel paaristööd ette valmistada.

Integratsioon: ajalooaga.

Häälestus:

- Tundi alustatakse ringi kogunemisega. Õpetaja teadustab tunni teema ning eesmärgid.

- Õpetaja on ette valmistanud mineviku aegade nimetuste sildid ja jagab need õpilastele loosi tahtel. Seejärel loeb õpetaja ette kodukohaga/Eestiga seoses lauseid mineviku vormis (mis on juhtunud jne). Näiteks: Estonians **were conquered** by Danes and Germans in 1127. Vastava mineviku vormi sildi omanik tõstab käe ning leiab enda paarilise sel näol. Olenevalt klassi suurusest võib moodustada ka suuremaid rühmasid. Pärast lausete läbilugemist palu õpilastel reegleid põhjendada.
- Igale paarile jagatakse sõnad/faktid, mida on oluline paaristöös kasutada ning ajastu, mida nad peavad etendama konkreetse tähise vaatenurgast.

Õppimine:

- Õpilastele antakse aega X minutit ette valmistada näitemäng lähtuvalt konkreetsest ajastust, kasutades oma ettekandes ette antud sõnu ning fantaasiat. Dekoratsioonidena kasutada ümbruskonnas leiduvat materjali.
-

Refleksioon:

- Õpilased esitavad näitemängud ning tunni lõpus kogunevad ringi ja toovad välja fakte, mida nad näitemängus kuulsid. Samuti võib arutleda teemal, mis oli ajastutes erinevat – inimestevaheline suhtlemine, töö tegemine, rõivad jne.

Ajastud või perioodid, mida kasutada:

- Estonia before the 13th century: the oldest known settlement in Estonia, the Iron Age, Yaroslav I Wise and Yuriev (Tartu), location, jewellery era;
- Middle Ages 13th-16th century: archbishop, master of the order, Livonia, Livonian War, 1343 – 1346 St. George's Night Uprising;
- The first Estonian Republic 1918 – 1940: Estonian War of Independence, Estonian Army, Treaty of Tartu 02.02.1920, liberation, Johan Pitka, Johan Laidoner, Estonian Constituent Assembly, head of state of Estonia;
- Estonia in World War II 1939 – 1945: Molotov-Ribbentrop Pact, nazis, Winter War, Johannes Vares, deportation, forest brothers;
- Soviet Estonia 1944 – 1991: Stalinism, Nikita Hruštšov, era of stagnation, Singing Revolution, Mihhail Gorbatšov, Karl Vaino, Vaino Väljas;
- Estonian national awakening: Carl Robert Jakobson, Perno Postimees, Kristjan Jaak Peterson, estophilia, Kalevipoeg;

- Independent Estonia 1991 – now: Riigikogu, Lennart Meri, the European Union, Bronze Soldier of Tallinn, NATO.

2.5. Tunnikava nr. 5

Teema: Liiklemine kooliümbruses

Tunni liik: kordav tund

Eesmärgid:

- õpilane oskab juhendi järgi jõuda sihtpunkti;
- õpilane teab ja tunneb eessõnu;
- õpilane oskab koostada ja kasutada käsklauseid.

Meetodid: paaristöö

Sobilik asukoht: koolimaja ümbrus.

Ettevalmistus:

- juhend maa-alal liikumiseks;
- plaan, mille järgi maa-alal liikuda;
- haiku luuletuse meelespea;
- õpilastel vihiku/paberi ning kirjutusvahendi olemasolu;

Integratsioon: maateadusega ja eesti keelega.

Häälestus:

- Tundi alustatakse klassis. Õpetaja on enne tunni algust pannud lauale juhendi käsklustega jõudmaks garderoobi ning õue punkti A ning õpilased loevad juhendit ja arvavad, kus toimub tund. Õpetaja selgitab, et individuaalselt liigutakse juhendil juhendatud kohta ning punkti A.

Õppimine:

- Õpilased moodustavad paarid.
- Paari peale koostavad õpilased juhendi jõudmaks punktist A punkti B. Õpetaja võib vajadusel koostada maa-ala kaardi, mille piires liikuda. Juhendi näide tunnikava lõpus.
- Punktist A punkti B jõudmiseks peab olema vähemalt 7 käsklust.
- Näitelauseid juhendi koostamiseks:
Take the first turn on the left.

Take the second turn on the right.

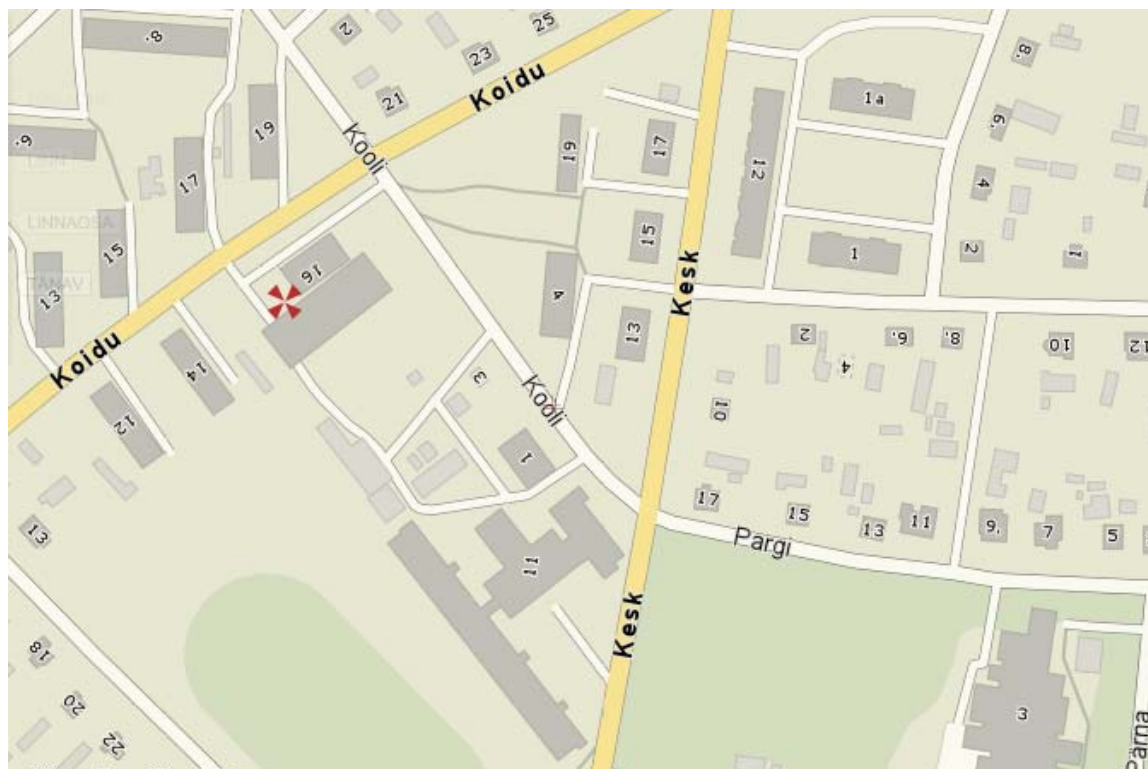
Follow the road until the crossing.

- Õpetaja kogub juhendid maa-alal liikumiseks enda kätte ning jagab need uuesti laiali. Õpilaste ülesandeks on juhendi järgi jõuda punktist A punkti B.
- Enne juhendi järgi liikuma asumist tuleb õpetaja meelde eesti keeles õpitud luulevormi haiku. Vajadusel koostada meelespea. Tundes oma õpilasi võib pakkuda õpilastele ka mõne teise luulevormi.

Refleksioon:

- Koostada haiku/luuletus sihtpunkti kohta kasutades käsklustes olevaid eessõnu.
- Haiku näide: Plants are on the left
Turn right by the big schoolhouse
Don't follow wrong path
- Tunni lõpus kogunetakse taas ringi ning kantakse ette valminud haikud ning arutletakse eessõnade tähtsuse üle inglise keeles.

Näide juhendi koostamiseks kaardi alusel.

Punkt A on märgitud punase tähisega.

1. Follow the road until you reach Koidu and Kooli Street crossroad.
2. Turn left.
3. Take the first turning on the right.
4. Follow the road until you reach building number 19.
5. Turn left and follow the road.
6. Go past building number 4 and walk until you reach Kooli Street.
7. Cross the road and go right, then take the first turning on the left.
8. Go past building number one and follow the road until you are back where you started.

2.6. Tunnikava nr. 6

Teema: Omadussõna ja käsklused

Tunni liik: kordav tund

Eesmärgid:

- õpilane oskab kasutada teejuhendamiseks vajalikke väljendeid;
- õpilane oskab kirjeldada eset omadussõnadega.

Meetodid: paaristöö

Sobilik asukoht: koolimaja ümbrus, park

Ettevalmistus:

- piiratud maa-ala vastavalt klassi suurusele;
- koti sees olevad looduslikud atribuudid paaridesse jagamiseks (käbid, lehed, kivid, puupulgad jne).

Integratsioon: eesti keelega ja bioloogiaga.

Häälestus:

- Õpetaja kogub õpilased tunni algul ringi ning teadvustab tunni teema ja eesmärgid ning jagab õpilased paaridesse automängu mängimiseks.
- Paaridesse jagamine käib kotist võetud loodusliku atribuudi alusel. Näiteks kotist kivid võtnud õpilased on paaris. Pole oluline, et kotis on ainult kaks kivi, võib olla ka neli kivi, mis annab õpilasele valikuvõimaluse partneri valikul.
- Paarilised määravad kindlaks, kumb on juht ja kumb on auto. Autod asuvad kindlaks määratud maa-ala sisse ning nende juhid väljaspool maa-ala. (Maa-ala märgistada näiteks nööri või millegi muu taolisega). Autojuhid hakkavad kasutama varemõpitud keeleväljendeid/käskluseid liikumiseks. Väljendid, mida kasutada, võivad olla – turn left, turn right, stop, don't move, go back, go/walk forward, go/walk backwards jne. Õpetaja märguande peale vahetavad autojuht ja auto rollid. Mängu eesmärgiks on usalduse tekitamine partnerite vahel ning keskendumine ja muu müra summutamine. Samuti teejuhatamise oskusväljendite kinnistamiseks.

Õppimine:

- Õpilased kogutakse taas ringi mängu lõppedes. Võttes aluseks sihtkeele tähestiku on ülesandeks öelda iga tähestiku tähega omadussõna pluss nimisõna kombinatsioon võttes aluseks ümbritsevat, näiteks amazing weather, big building, cool wind, dull weather jne. Kui õpilane ei suuda sõnapaari välja mõelda, läheb kord järgmise kätte ning mäng lõppeb, kui tähestik on läbi võetud. Õpetaja on samuti valmis aitama keerulisemate tähtedega. Ära võib jätta X, Y ja Z tähed. Samuti võib väiksema sõnavaraga õpilaste puhul piirduda ainult omadussõnadega.
- Järgmiseks valitakse uued paarilised ühesuguste/sarnaste jalanõude alusel (õpetaja võib valida ükskõik millise välispidise kriteeriumi õpilaste jagamiseks paardesse). Õpetaja selgitab mängu käiku. Ühel paarilistest seotakse silmad kinni ning juhtõpilase ülesandeks saab olema juhendada kinniseotud silmadega õpilane konkreetse puu/põõsa/pingi/posti või mõne muu tähiseni keerulist teed pidi. Õpetaja määrab ala, kus on lubatud liikuda. Juhendamiseks kasutab õpilane samu väljendeid, mida kasutas ka tunni algul automängus.
- Tähseni jõudes, kasutab nõ pime õpilane kompimismeelt ning kirjeldab tähist vähemalt viie omadussõnast + nimisõnast koosneva väljendiga. Juhtõpilane juhendab kinni seotud silmadega õpilase alguspunkti ning tagasi jõudes püüab õpilane arvata, millist tähist ta kirjeldas. Seejärel vahetavad õpilased rollid.
- Harjutuse eesmärgiks on harjutada usaldama oma kaaslast ning enda kompimis- ja lõhnameelt ning kinnistada omadussõna ühildumist nimisõnaga.

Refleksioon

- Refleksiooniks kogub õpetaja õpilased taas ringi ning õpilased saavad öelda, mis oli selle ülesande juures raske ning mis kerge. Samuti ütleb iga õpilane vähemalt ühe väljendi, mida ta kasutas tähise kirjeldamiseks. Samuti võib valida välja huvitavaid sõnapaare jm sellist. Õpetaja kordab, et õigeid või valesid vastuseid siinkohal ei ole. Arutleda ka kuulmis-, kompimis- ja lõhnameele olulisuse üle meie eludes ja looduses.

2.7. Tunnikava nr. 7

Teema: Lihtminevik umbisikulises tegumoes

Tunni liik: uue teema tund ja kordav tund

Eesmärgid:

- oskab moodustada ja kasutada lihtminevikku umbisikulises tegumoes;
- oskab öelda aastaarve.

Meetodid: rühmatöö

Sobilik asukoht: looduslik koht koolimaja ümbruses, näiteks park.

Ettevalmistus:

- õpetaja on valmis seadnud pesunööri esinevate esemetega, esemed kinnitada pesulõksude vm taolisega;
- aastaarvude sildid;
- pesulõksud aastaarvude kinnitamiseks.

Integratsioon: eesti keelega, ajaloo ja matemaatikaga.

Häälestus:

- Tundi alustatakse ringis, kus õpetaja teadustab tunni teema ja eesmärgid.
- Õpilased jagatakse nelja rühma sünnikuupäevade alusel. Õpilased, kelle sünnipäev on 1-7nda kuupäevani, 8-14ni, 15-21ni ja 22-31ni.
- Õpetaja on neljale pesunöörile sättinud rea esemeid, nt patarei, pudeliavaja, pastapliiats, paber, termomeeter, CD, teksapüksid, ümbrik, kirjaklamber, raamat, kilekott, kõrvarõngad jne. Esemel valida kindlasti eakohased ning esemete arv hoida optimaalne, mitte rohkem kui 10. Õpilaste ülesanne on esemed seada õigesse järjekorda vastavalt leiutamise aastale, alustades vanimast esemest.
- Seejärel saavad õpilased aastaarvud siltidel, mille saavad kinnitada õige eseme juurde. Õpilased ütlevad koos aastaarvud läbi.
- Saades aastaarvud õigete esemete juurde liiguvad meeskonnad järgmise rühma juurde ning kontrollkaartide alusel kontrollitakse leiutamise aasta õigsust.
- Valjul häälel loetakse õiged vastused, nt *Jeans were invented in X*. Õpetaja palub pöörata tähelepanu keelevormi kasutamisele ning uuritakse, millise ajaga on tegemist. Õpetaja selgitab uue tegumoe kasutamise põhimõtet.

- Ringis saab iga õpilane tuua näitelause kasutades uut tegumoodi ümbritseva looduse vm kohta. Näiteks: Rubbish was put down. Cigarette ends were thrown on the street. The schoolhouse was built in 1980.

Õppimine:

- Õpetaja saadab rühmad kooliümbrusesse ning palub otsida neil üks või kaks eset loodusest, mis ei peaks sinna kuuluma, selle või need identifitseerima, vajadusel kõrvaldama (prügikasti vms) ning mõtlema välja loo/luuletuse/näidendi, kus oleks kasutatud värskelt õpitud uut aega. Valida sobiv variant või anda õpilastele valikuvõimalus, mida nad soovivad koostada.
- Harjutuse eesmärgiks on panna õpilasi märkama loodusesse mittekuuluvaid asju ning väärtustama selle hoidmist ja olulisust.

Refleksioon:

- Õpilased kannavad ette valminud loo/luuletuse/näidendi.
- Arutletakse keskkonnasõbraliku käitumise üle.
- Refleksiooni osa võib läbi viia ka klassiruumis.

2.8. Tunnikava nr. 8

Teema: Numbrid 1-10, rõivaesemed, värvid

Tunni liik: kordamine/uue teema tund

Eesmärgid:

- õpilane oskab öelda numbreid 1-10ni;
- õpilane teab erinevate rõivaste nimetusi;
- õpilane oskab öelda värvide nimetusi.

Meetodid: rühmatöö

Sobilik asukoht: koolimaja ümbrus, kus on võimalik end peita.

Ettevalmistus: sõnasedelid riietusesemete nimetustega, mida on võimalik kinnitada riietele. Kinnitamiseks valida sobilikud vahendid, nt klepppaber või kleeplint. Nimetuse juurde ka riietuseseme pilt.

Integratsioon: loodusõpetusega.

Häälestus:

- Õpilased koondatakse tunni alguses ringi. Õpetaja jagab lastele loosi tahtel erinevate riietusesemete nimetustega sedelid, mida nad kohe riietele ei kinnita. Näide riietusesemete nimetuste ja piltidega tunnikava lõpus.
- Õpetaja ütleb selge häälega inglise keeles riietusesemete nimetuse ning õpilane kinnitab selle vastavasse kohta enda kehal nii, et teistele oleks näha.
- Õpetaja palub õpilastel hoolega tähele panna, kes milliseid riietusesemeid kannab edaspidiseks tegevuseks. Pärast iga sildi kinnitamist kordab klass Õpetaja etteütlemisel inglisekeelse riietuseseme.

Õppimine:

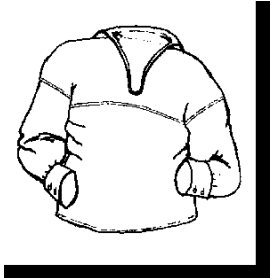

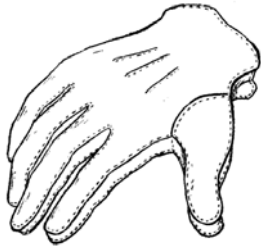
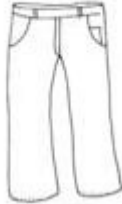

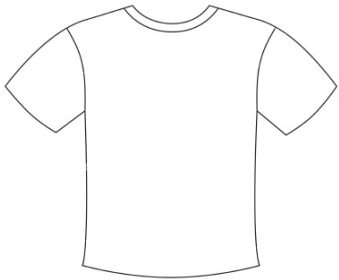
- Õpilased valivad enda seast pealiku, kes hakkab salka juhtima – salgajuht vahetub hiljem.
- Salgajuht koondab grupiliikmed rivisse ning juhib nad sobilikku sihtkohta, kus õpilastel on võimalik end peita ning jääb seisma ning loendab kümneni (võib ka rohkem vastavalt õpilaste arvule ja teadmistele) kõva selge häälega sihtkeeles silmad kinni seotult.
- Loendamise ajal peidavad salgaliikmed end erinevatesse kohtadesse. Õpetaja keerutab salgajuht ning seejärel asub too teisi leidma. Leitut õpilast peab ta nimetama värskelt õpitud rõivaste järgi, kes leidmisel ja õige rõiva nimetuse olemas olemisel tuleb peidust välja. Täpsustuseks lisab salgajuht-õpilane ka riietuseseme värvi, et teha vahet erinevatel õpilastel. Näitelause peidus oleva õpilase leidmiseks: I can see your red T-shirt. I can see your black boots.
- Kui salgajuht ei suuda kõiki leida, peavad viimased ise peidust välja tulema. Õpilane, kellel õnnestus ennast juhile kõige lähemale ära peita, on võitja ning järgmine salgajuht. Oluline on õpilastele selgitada, et peidukohad peavad olema silmaga haaramise kaugusel, kuna salgajuht tohib liikuda vaid kindlaks määratud maa-alal (oleneb koolimaja ümbruse võimalustest).

Refleksioon:

- Õpetaja kogub õpilased refleksiooniks ringi. Looduses liikumine on seotud paljuki tähelepanelikkuse ja detailidega. Õpetaja palub õpilastel nimetada sihtkeeles värvid, millised on kergemad ja millised on raskemad märgata.

- Tunni lõpetamiseks valitakse vedurijuht, kes hakkab vedama õpilaste rongi ning vaguniteks on õpilased, kes on nimetatud tunnis kasutusel olnud riietusesemed.
- Õpetaja palub õpilastel omavahel vahetada sildid riietusesemete nimetustega. Peatuste nimetused (riietusesemed) ütleb vedurijuht eesti keeles ning vagunid ütlevad valjul häälel nimetatud riietuseseme sihtkeeles ja astuvad rongist maha ning võimalusel suunduvad klassi ning kleebivad/kirjutavad õpitud riietusesemete sildid/nimetused vihikutesse/õpimappidesse.

Riietusesmete siltide näited

<p>jumper</p> 	<p>hat</p> 	<p>scarf</p> <p><small>©Kidsfront.com</small></p>
<p>gloves</p> <p><small>LEATHER GLOVE</small></p>	<p>jeans</p> 	<p>coat</p> <p><small>MY 1960's Cream Wool COAT</small></p>
<p>shoes</p> 	<p>boots</p> 	<p>t-shirt</p>

2.9. Tunnikava nr. 9

Teema: Eessõnad

Tunni liik: kordav tund

Eesmärgid:

- õpilane teab erinevaid eessõnu;
- õpilane oskab kasutada erinevaid eessõnu millegi paiknemise kirjeldamisel.

Meetodid: individuaalne töö, rühmatöö

Sobilik asukoht: koolimaja ümbrus.

Ettevalmistus: töölehe ettevalmistamine.

Integratsioon: geograafiaga ja bioloogiaga.

Häälestus:

- Õpetaja kogub õpilased ringi.
- Õpetaja laseb ringi käima paberikuuli. Paberikuul on valmistatud kokku kägardatud paberikihtidest, millel on erinevad laused lüngaga, kuhu õpilane peab valima sobiliku eessõna. Iga õpilane võtab paberikuulist ühe kihi ja annab kuuli edasi. Soovitav on jälle laused seostada ümbrusega, et õpilasel tekiks parem arusaam eessõna kasutusest. Näiteks: The schoolhouse is the stadium.
- Õpetaja jagab kätte töölehed, millel on ülesanne leida ning kirja panna asjad, mida nad märkavad. Töölehe näide tunnikava lõpus.

Õppimine:

- Õpetaja kogub õpilased taas ringi ning iga õpilane saab võimaluse öelda, mida tema leidis. Õpetajal on tunnis kaasas sõnaraamat.
- Õpilased jagatakse kuni viieliikmelistesse rühmadesse ning antakse ülesanne koostada looduslikest vahenditest keskkonnasõbralike maastikuarhitektidena piirkond "jõe" kallastel. Palu õpilastel mõelda järgmistele küsimustele. Kus elavad inimesed? Kus paiknevad tööstus, koolid, puhkealad jne? Palu õpilastel mõelda, milline tööstus on vajalik piirkonna toimimiseks? Kus asuvad elamualad? Kus tööstusalad? Ideede puudumisel mõelda tegelikele piirkondadele ning kas õpilased lähtuvad oma piirkonna loomisest samadest põhimõtetest?
- Oluline on piirkonna loomisest ka mõelda tunni algul kasutusel olnud eessõnadele, sest piirkonna esitlemisel klassile on oluline neid kasutada.

Refleksioon:

- Refleksiooni osas on igal rühmal võimalus oma piirkonda esitleda kasutades tunni alguses kasutusel olnud eessõnu ning samuti juhib õpetaja vestlust keskkonnasõbralikkusest konkreetses piirkonnas sihtkeeles nii palju kui võimalik.

Töölehe näide:

Find something in the school yard and write it down on the worksheet.

1. Something that is **next to** a big tree
2. Something that is **under** a bush
3. Something that is **behind** the schoolhouse
4. Something that is **in front of** you
5. Something that is **opposite** the stadium.....
6. Something that is **above** grass
7. Something that is **across** the street
8. Something that is **in** the air
9. Something that is **on** the ground

2.10. Tunnikava nr. 10

Teema: Aastaajad - kevad

Tunni liik: uue teema tund

Eesmärgid: õpilane teab kevadega (konkreetses aastaajaga) seonduvat sõnavara.

Meetodid: individuaalne töö, rühmatöö, esitlus

Sobilik asukoht: koolimaja ümbrus, park.

Ettevalmistus:

- õpetaja on ette valmistanud töölehed;
- sähvikud kevade sõnavaraga;
- õpetajal on tunnis kaasas mõned eesti-inglise (tasku)sõnaraamatud;
- igal õpilasel on kõva alus töölehe täitmiseks ja kirjutusvahend;
- plakatipaber ja marker või kuiv asfalt ja asfaldikriidid.

Integratsioon: loodusõpetusega.

Häälestus:

- Tund algab ringis. Õpetaja on ette valmistanud sähvikud kevade sõnavaraga. Näidissõnad on tunnikava lõpus. Õpetaja enda valik on, millised sähvikud välja näevad. Võib varustada pildiga, tõlkega, hääldusmärkidega, ingliskeelse seletusega sõnale. On ka oluline, et sähvikud on varustatud nina, silmade, kõrvade, keele ja käte ning jalgade märgiga – võib olla ka kirjutatud või märkmepaberiga lisatud sähvikule. Sähvikud jaotatakse õpilastele.
- Õpetaja ütleb selge häälega tähestiku järjekorras sähvikutel olevad sõnad. Konkreetse sähviku omanik tõstab sähviku kõrgele ja kordab järgi ning samuti kordab klass.
- Sõnu võib olla täpselt niipalju, kui on klassis õpilasi või samuti võib iga õpilane saada kaks sõna, kui on väikesearvuline klass.

Õppimine:

- Individuaalseks tööks jagab õpetaja töölehed, mida saab õpilane täita enda sõnavara teadmiste või värskest õpitud sõnavara baasil. Töölehe näidis on tunnikava lõpus. Oluline on, et õpilane vaataks enda ümber ja märkaks kevademärke ja oskaks ka neid kirja panna.
- Individuaalse töölehe täitmise järel kogunevad taas õpilased ringi ja saavad võimaluse teadmisi näidata ettelugemisel.
- Ettelugemise järel jaotatakse õpilased rühmadesse vastavalt sellele, mis märgende sähvikul oli. Rühmad on järgmised – kõrvad, ninad, silmad, keeled ning käed ja jalad.
- Õuesõppeklassi olemasolu korral kasutada seda ning selle puudumisel pöörduda tagasi klassiruumi. Samuti võib kasutada tahvlina/plakatipaberina asfalti. Asfaldi kasutamisel on oluline asfaldikriitide olemasolu.
- Iga rühma ülesandeks on koostada esitlus kevadest vastavalt rühma tähisele. Näiteks ninade esitlus peab sisaldama, kuidas kevad lõhnab, silmade rühma esitlus lähtub nägemise vaatevinklist. Kasutada võib kõiki käesolevaid materjale, võib luua luuletusi, näitemänge, etüüde jne. Esitluses kindlasti kasutada õpitud sõnavara.

Refleksioon:

- Refleksiooni osas kannavad viis rühma ette oma esitlused. Hinnata võib lähtuvalt uue sõnavara kasutamisest. Oluline on uute sõnade kasutusrohkus. Hindajataks võivad olla teised rühmad.

SPRING

Name

Have a look around you and fill in the table with appropriate vocabulary.

Smells like

Looks like

Tastes like

Feels like

Sounds like

Näidissõnu, mida kasutada sähvikutel seoses kevade sõnavaraga:

A - April

B - a breeze, blossoming, to blossom, a butterfly, blue skies, buds

C - a caterpillar, a crocus

D - a daffodil, a daisy

E - Easter

F - flowers, fresh, a forget-me-not

G – grass, to grow, green, gardening

H – hatching, to hatch

I - an iris, an icicle

J - a jumper, to jump

K - kite flying

L - a lilac, a leaf/leaves,

M - melting snow, March, to melt, Mother's Day

N - new leaves, a nest

O – outdoor activities

P - a puddle, a plant, to plough

R – raking, a raincoat/a robin

S – sunshine, spring break, songbirds

T - a tulip

U – an umbrella

V - a violet

W - warm weather, wellingtons

3. ÕUESÕPPE TUNNIKAVADE LÄBIVIIMINE

Antud magistritöö autori ülesanne oli koostada 10 tunnikava, mis on mõeldud ühte 45-minutilise tundi ning analüüsida neid tegevõpetajate poolt täidetud ankeetküsimustiku (vt Lisa) põhjal.

Uurimuses osales kolm erinevat põhikooli inglise keele õpetajat; kaks maakoolidest ja üks linnakoolist. Õpetajatel oli vaba valik valida kümnest tunnikavast viis endale sobilikku. Õpetajad proovisid kokku seitset erinevat tunnikava. Proovimata jäi kolm tunnikava, kuna need ei sobinud õpetajate töökavasse.

Töö autor soovis oma küsimustikus iga valitud tunnikava kohta teada saada järgmist: miks valiti just see tunnikava; mis oli antud tunni kasutegur ning miks oli mõttekas seda tundi õues teha; mis õnnestus ja mis ei õnnestunud; missugune oli laste suhtumine õuetegevustesse ning mis meeldis ja mis mitte; kuivõrd toetasid tegevused õpitulemuste saavutamist tunni lõpuks; kas ja kuidas erines õuetunni ettevalmistus klassiruumis läbiviidava tunni ettevalmistusest.

Järgnevalt annab töö autor detailsema ülevaate õpetajate tagasisidest igale tunnikavale eraldi, võttes aluseks ankeetküsimustikus toodud küsimusi.

Tunnikava nr. 2 valiti rakendamiseks seetõttu, et ebareeglipärased tegusõnad on just sellised, mis kipuvad ununema ning vajad pidevat meeldetuletamist ning konkreetne tund sobib hästi ka erinevatele vanuseastmetele. Kasuteguriks peeti seda, et seni on ebareeglipäraste tegusõnade õppimine olnud mehaaniline, seega oli hea vaadata, kuidas jäävad sõnad meelde uue meetodiga. Kevade saabudes on hea lastele pakkuda eesmärgipärast liikumisvõimalust, mida konkreetne tunnikava hulganisti pakkus. Hästi õnnestus verbide tennis, kuna tekkis võistlusmoment, mis innustas õpilasi. Segadus tekkis õpitud osas kirjeldatud mängus, sest õpetaja ei valinud endale abiõpilast. Õpilaste suhtumine tundi oli positiivne, kuid aeglasemad õpilased tõid välja, et mängu käik oli veidike ebaaus, kuna nad ei jõudnud kiirematele järele. Pettumust vähendasid õpetaja selgitused, et tegemist on õnnemänguga. Tegevused toetasid väga hästi õpitulemuste saavutamist. Tunnikava oli suurepäraselt läbimõeldud ning tegevused sobisid selleks

ideaalselt. Õuetunni ettevalmistus võttis üpriski palju aega. Sobilike ebareeglipäraste tegusõnade väljavahimine ning sedelite ettevalmistamine oli aeganõudev, kuid klassiruumiski on aeg-ajalt tunde, mis vajavad tavapärasest rohkem ettevalmistavat aega kui muidu. Toodi välja ka, et oli väga energiline tund ning soovitakse kasutada edaspidigi.

Tunnikava nr. 3 valiti rakendamiseks seetõttu, et erinevalt enamikest väljapakutud tunnikavadest oli see uue teema tund ning sooviti näha, kuidas toimib uue teema tunni läbiviimine õues. Kasuteguriks peeti võimalust viia läbi sporditeemaline tund just staadionil, mis on tõhus autentne õppimiskeskond. Ebaõnnestumiseks peeti bingomängu oodatust pikemat ajakulu, kuna otsitavad esemed olid staadionil laiali. Õpilased nautisid bingomängu, sest nad said liikuda ja otsida ning tekkis võistlusmoment. Rollimäng oli nõrgemate õpilaste jaoks veidike raske vähese eneseväljendusoskuse tõttu, kuid kindlasti nauditav nii õpilaste kui iseenda vaatevinklist. Tegevused toetasid õpitulemuste saavutamist. Eesmärgid olid õpetajate arvates sõnastatud konkreetselt, kuid üks õpetaja soovis tunnikavas näha ka küsimuste esitamist puudutavat eelharjutust. Spordisõnavara omandati hästi tänu bingomängule ning reaalseste esemete olemasolule. Erinevate spordivahendite kokkukogumine oli omaette pingutus, kuid kindlasti seda väärt. Hea võimalus oli kasutada õpilasi abilistena, kes aitasid esemeid staadionile paigutada. Lisati veel, et õpilased julgevad õuetunnis rohkem ideid välja pakkuda. Klassiruumis on tihti vaja näha vaeva, et õpilasi vastama saada, kuid õues julgevad õpilased rohkem esineda ja sõna võtta.

Tunnikava nr. 4 valiti rakendamiseks seetõttu, et minevikuajad olid konkreetsele 9. klassile rasked ning hea võimalus proovida uut meetodit. Kasuteguriks peeti integratsiooni ajalooa. Tunnikavas väljapakutud ajastuid, fakte ja sõnu peeti õpilastele veidikene üle jõu käivaks ning ajalooteadmised ei olnud ka kõige paremad. Õnnestumiseks peeti seda, et tunni käigus tajuti, et oluline pole mitte faktide ja teadmiste täpsus, vaid minevikuägeda ja fantaasia kasutamine. Tunni algul ei olnud õpilased väga positiivselt meelestatud, kuna mõisteti, et tund on integreeritud ajalooa. Tunni edenes laabus aga kõik edukalt ja õpilaste meeleolu muutus positiivsemaks. Tegevused toetasid õpitulemuste saavutamist, kuid soovitati kohandada veidi tundi kavandatud sõnavara. Õpetajad olid ühel meelel, et seda tundi oli kergem ette valmistada kui traditsioonilist klassiruumis läbiviidavat tundi. Sooviti lisada, et iga ajastu kohta võiks olla õpetaja poolt koostatud näitelugu ajastu kohta,

mis aitaks õpilastel takerdumise korral teadmiseid ammutada ning julgemini näitemängu koostada.

Tunnikava nr. 5 valiti rakendamiseks seetõttu, et tunni algus tundus põnev ja praktika näitas, et see häälestas õpilased tunniks positiivselt. Kasuteguriks peeti, et kõik paarid oskasid juhendi järgi jõuda sihtpunkti; kinnistusid eessõnad ning käsklausete koostamise ja kasutamise oskused (seda tõendas järgmisel tunnil tehtud kontroll-test). Toodi välja, et orienteerumisega seotud teemad peavad toimuma õues ning samuti oli õpilaste suhtumine antud tegevusse positiivne. Tunni esimene osa õnnestus hästi ja suudeti liikuda juhendi järgi punkti A. Ebaõnnestumiseks peeti aga haikude koostamist ning arvati, et selle osa võiks ära jätta, kuna õpilastele oli see üle jõu käiv. Tunni tegevused toetasid õpitulemuste saavutamist tunni lõpuks. Ettevalmistust õuetunniks peeti minimaalseks. Üks õpetajatest tunnikavas mainitud maa-ala kaarti ei koostanud, vaid leppis õpilastega kokku territooriumi piirid.

Tunnikava nr. 6 valiti rakendamiseks seetõttu, et õpetaja oli parasjagu töökavaga käsklausete õppimise juures ning tund tundus piisavalt mänguline ja vaheldusrikas. Kasuteguriks peeti käsklausetes kasutatavate väljendite kinnistamist praktikas. Hästi õnnestus tunnikavas välja pakutud paardesse jagamise viis ning sihtkoha arvamise ja kirjeldamise harjutus, kuna tunni algul tegeleti omadussõnadega. Hästi ei õnnestunud iga tähestiku tähega omadussõna pluss nimisõna kombinatsiooni moodustamine, kuna õpitud omadussõnade pagas on veel väike. Õpilaste suhtumine oli siiski positiivne. Autode mäng meeldis nii 4. kui ka 6. klassi poistele ja tüdrukutele. Seotud silmadega kaasõpilase juhtimine oli põnev mõlemale osapoolle. Õpilased nautisid tundi, kuna oli palju liikumist. Samas tundis mõni õpilane end ebamugavalt kinniseotud silmadega. Tegevus toetas õpitulemuste saavutamist tunni lõpuks. Õpetaja, kes proovis tunnikava kahes erinevas klassis, tõi välja, et mõlema klassi õpilased olid agarad refleksiooniosas oma muljeid jagama. 6. klassi poisid pakkusid välja, et moodustatakse naljakaid sõnapaare. Õpetajad ei arvanud, et õuetunni ettevalmistus oleks klassiruumis läbiviidava tunni ettevalmistusest suuresti erinenud. Samuti toodi välja, et klassiruumis läbiviidavaks tunniks valmistudes peab alati mõtlema lisäülesannetele võimekamate laste jaoks. Õuetundides saab seda kompenseerida kombineeritud füüsilise tegevusega või lasta parimatel näiteks jõukohasel etapil õpetajat asendada.

Tunnikava nr. 7 valiti rakendamiseks seetõttu, et meeldis uus lahendus teema õpetamiseks ja oli võimalik läbi proovida mitmes klassis. Kasuteguriks peeti fakti, et tunnist osavõtnud õpilastel kinnistus lihtmineviku umbisikulise tegumoe kasutamine efektiivsemalt ja hiljem olid tulemused paremad ka lihtoleviku umbisikulise tegumoe kasutamisel. Kinnistus ka aastaarvude ütlemine ning liikumine kombineeritud paikse tegevusega. Ebaõnnestumiseks peeti liiga suurt esemete arvu ajateljel (15) ning toodi välja, et on oluline mõelda vanuselisele sobivusele esemete puhul. Õpilaste suhtumine tundi oli positiivne ning põnevust tekitas paaridesse jagamine, kuid ebaõnnestumiseks peeti luuletuse koostamist, mida suurel määral ei nauditud. Tegevus toetas õpitulemuste saavutamist tunni lõpuks. Tehti koostööd ka ajalooõpetajaga, kes hiljem kontrollis leiutiste leiutamise aastaarve ning meeles oli rohkem aastaarve, kui oodata osati. Ettevalmistus võttis aega tavapärasest enam, aga toodi välja, et nüüd on komplekt koos ja järgmisel korral on lihtsam. Lisati veel, et refleksiooniosas tekitas küsimusi arutlus keskkonnasõbraliku käitumise üle, sest see ei tundunud haakuvat eelneva tegevusega.

Tunnikava nr. 8 valiti rakendamiseks seetõttu, et intrigeeris võimalus õpetada riietusesemeid uudse meetodikaga. Kasuteguriks peeti sõnavara efektiivset omandamist. Ebaõnnestumiseks peeti kinnitamiseks kasutatud nõöpnõelu, sest õpilastel tekkis kiusatus kaaslaseid torkida. Õnnestumiseks peeti aga refleksiooniosa arutelu, kus õpilased hea meelega avaldasid arvamust looduses olevate värvide üle. Räägiti veel, milliseid erinevaid kaitsevärve esineb loomadel. Õpilased olid tunni käigust vägagi haaratud. Väga meeldis õpilastele peituse- ja rongimäng. Kiideti tunnikava ülesehitust ja mainiti, et tegevused toetasid õpitulemuste saavutamist tunni lõpuks.

Tunnikava nr. 9 valiti rakendamiseks seetõttu, et see on väga vaheldusrikas tund ning eessõnu on ka 9. klassis vaja korrata ja samas oli olemas väljakutse vestlusteema näol. Kasuteguriks peeti võimalust töötada nii individuaalselt kui ka grupis. Lünkade täitmine lausetes õnnestus väga hästi. Grupijuhid said oma piirkondade esitlemisega ka kenasti hakkama. Osadele õpilastele osutus keskkonnateemadel arutlemine liiga raskeks. Õpilased teadsid juba oodata, et jälle tuleb põnev õuetund. Paberkuuli harutamine meeldis kõigile. Mõni pidas ehitamist alguses ealiselt mittesobivaks, aga mõne aja möödudes muudeti meelt. Tegevused toetasid õpitulemuste saavutamist tunni lõpuks, kõik õpilased olid hõivatud ja aktiivses tegevuses terve tunni. Ettevalmistusaeg peeti minimaalseks.

Klassiruumis oleks samal teemal pidanud otsima/koostama sobivaid lauseid ja ette valmistama jaotmaterjali.

Kokkuvõtvalt peeti koostatud tunnikavade tugevateks külgedeks head ülesehitust, põnevaid liikumismänge ning tegevusi, mis toetasid õpitulemuste saavutamist tunni lõpuks. Samuti toodi välja, et õpilased olid õuetundides julgemad ning aktiivsemad oma ideid väljendama kui siseruumides läbiviidavates tundides. Nõrgaks küljeks peeti mõningaid tegevusi refleksiooniosas, mis küll teenisid eesmärki, aga olid üle jõu käivad mõningatele klassidele. Samuti tunni ettevalmistamine nõudis kohati rohkem aega kui klassis läbiviidav tund, kuid toodi välja, et vajaliku komplekti olemasolul on tulevikus ettevalmistusaeg palju lühem.

Töö autor on arvesse võtnud õpetajate poolt antud tagasisidet ning teinud tunnikavadesse vajalikud täiendused ja korrektuurid.

3.1. Kokkuvõtte uurimusest

Vesteldes erinevate inglise keele õpetajatega üle Eesti, mainiti mitmel juhul, et inglise keele tunde on õues keeruline läbi viia, kuna puuduvad materjalid ning õuetunni ettevalmistamine on aeganõudev. Samuti selgus projekti *The Nature of Learning: Take Learning Outdoors* (2007) uuringutulemustest, et võõrkeeli õpetatakse õuekeskkonnas võrreldes teiste ainetega kõige vähem. Sellest tulenevalt tõstatas töö autor uurimisküsimuse: Kuivõrd on võimalik rakendada õuesõppe metoodikat põhikooli inglise keele tundides?

Käesoleva magistritöö kirjutaja eesmärgiks oli leida võimalused õuesõppe metoodika rakendamiseks II ja III kooliastme inglise keele tundides.

Tunnikavad koostati põhimõttega, et neid on võimalik kohandada erinevate vanuseastmete jaoks ning seda ka tegevõpetajad proovisid. Toodi välja, et erinevate vanuserühmade jaoks on oluline näitmaterjali ning ka mõningaid harjutusi kohandada.

Õpetajate suhtumine õuesõppe metoodika kasutamisse inglise keele tunnis oli positiivne. Kuid toodi välja, et õuesõppe metoodikat on otstarbekas kasutada pigem kordamistundides. Õpetajate tagasisidest võis välja lugeda, et õpilased nautisid õues läbiviidud tunde ning töömeeleolu oli enamasti väga tõine, kuid samas on oluline õpilastele pidevalt meelde tuletada, et õuesõppe metoodikal põhinevat tundi tuleb võtta sama tõsiselt kui klassiruumis läbiviidavat tundi.

Kuna Eestis puuduvad materjalid inglise keele õpetamiseks, mis põhinevad õuesõppe metoodikal, siis autori poolt loodud ning täiendatud tunnikavad, tuginedes tegevõpetajate tagasisidele, on heaks abimaterjaliks ning inspiratsiooniallikaks õpetajatele edaspidises töös. Uurimuse tulemuste analüüsist selgus, et põhikooli inglise keele tundides on võimalik edukalt rakendada õuesõppe metoodikat.

ARUTELU

Õuesõppe metoodika loob võimaluse kogemuslikuks õppimiseks. Õues õppides on õpilased julgemad katsetama ja avastama. Võõrkeeleõpet on võimalik rikastada läbi isikliku kogemuse, mis annab õpilasele julguse proovida ning eduelamus tagab motiveerituse ja positiivse hoiaku õpitava võõrkeele suhtes.

Õuesõppe pakub võimaluse kommunikatsiooniks, oskuste ja teadmiste rakendamiseks ning ka võõrkeele nelja keeleõpetusliku osaoskuse arendamiseks. Võõrkeele omandamisel on tähtsal kohal integratsioon teiste õppeainetega, mis soodustab suhtluspädevuse, maailmapildi, enesehinnangu ning väärtuskäitumise arengut.

Õpet kavandades on oluline luua õpilastele nii vaimselt kui ka füüsiliselt arendav keskkond, mida toetab ka õuekeskkonna tunnetuslik ning mitmekesine maailm.

Käesolevas magistritöös tõstatasin probleemiseade: Kuivõrd on võimalik rakendada õuesõppe metoodikat inglise keele tunnis II ja III kooliastmes?

Minu eesmärgiks oli leida võimalused õuesõppe metoodika rakendamiseks põhikooli inglise keele tundides.

Eesmärgi saavutamiseks täitis töö kirjutaja järgnevad ülesanded:

1. määratlesin õuesõppe mõiste ning tõin välja keeleõppimise head küljed õuekeskkonnas;
2. uurisin inglise keele ainekava ja leidsin sealt õuesõppeks sobilikud teemad;
3. koostasid kümme tunnikava II ja III kooliastme inglise keele tundide läbiviimiseks õues;
4. viidi tunnikavad läbi ja analüüsisin saadud tulemusi.

Koostatud tunnikavade läbiviimise ja analüüsimise tulemusena selgusid nende nõrgad ja tugevad küljed. Õpetajate kommentaare arvesse võttes viisin sisse muudatused

tunnikavade edaspidiseks mugavamaks kasutamiseks. Õpetajate tagasiside läbiviidud tunnikavadele oli positiivne ning sooviti kindlasti jätkata õuesõppe metoodika kasutamist.

Magistritöökse seatud eesmärk ning sellest tulenevad ülesanded said täidetud ning teooriale ja koostatud tunnikavade analüüsile tuginedes võin väita, et õuesõppe metoodikat on võimalik põhikooli inglise keele tundides rakendada.

Käesoleva magistritöö suurimaks kasuteguriks on 10 koostatud õuesõppe tunnikava põhikooli inglise keele tundideks.

Edaspidiseks uurimiseks soovitan võrrelda õpitulemusi erinevate klasside vahel, kus ühes klassis kasutatakse teadmiste kinnistamiseks õuesõppe metoodikat ning teises klassis järgitakse traditsioonilist õpet.

ALLIKAD

- Boud, D., Keogh, R., Walker, D. (1985). *Reflection: Turning Experience into Learning*. Nichols Publishing Company.
- Brooks, J. G., Brooks, M. G. (2001). *In Search of Understanding: The Case for Constructivist Classrooms*. Prentice-Hall Inc.
- Brügge, B., Glantz, M., Sandell, K. (2008). *Õuesõpe*. Tallinn: Kirjastus Ilo.
- Dahlgren, L.O., Szczepanski, A. (2006). *Õuesõppe pedagoogika*. Tallinn: Kirjastus Ilo.
- Emmet, J. D., Monsour, F. (1996). Open classroom Meetings: Promoting Peaceful Schools. *Elementary School Guidance & Counseling*. 31, 3-11. [2010, detsember 6]. EBSCOhost.
- Effective Practice: Outdoor Learning*. (2007). UK government: The Department for Children, Schools and Families. [2009, mai 9].
http://eyfs.keymedia.info/resources/downloads/3.3b_ep.pdf
- Eisen, F. (1989). *Valik Johannes Käisi töid*. Tallinn: Valgus.
- Fellner, T. (2007). Outdoor Language Learning: A novel approach to language learning through outdoor education. *The Language Teacher*. Vol. 31, No. 6, 3-7.
- Gardner, H. (2006). *Multiple Intelligences. New Horizons*. Basic Books.
- Hammerman, D., Hammerman, W., Hammerman, E. (2001). *Teaching in the Outdoors*. Interstate Publishers.
- Kidron, A. (1999). *122 õpetamistarkust*. Tallinn: Andras & Mondo.
- Kingisepp, L., Sõrmus, E. (2000). *Ülevaade võõrkeeleõppe meetoditest*. Tallinn: Kirjastus TEA.
- Kohl, H. (1973). *Math, Writing & Games in the Open Classroom*. New York: Random House.
- Käis, J. (1991). *Isetegevus ja individuaalne tööviis*. Tallinn: Koolibri.
- Learning Mathematics Out of Doors*. (2005). Halmstad: The Association of Nature Schools in Sweden.
- Lindgren, H. C., Suter, W. (1994). *Pedagoogiline psühholoogia koolipraktikas*. Tartu: OÜ Greif.
- Mathews, S. R., Löfström, E., Poom-Valickis, K. (2008). *Psühholoogia*

- klassiruumis. Reflekteerivaks õpetajaks juhtumeid analüüvides.* Tallinn: TLÜ Kirjastus.
- McGroarty, M. (1996). *Language Attitudes, Motivation and Standards.* Rmt S. L. McKay & N. H. Horbergerger (Toim.), *Sociolinguistics and Learning Teaching.* New York: Cambridge University Press.
- Moran, S., Kornhaber, M., Gardner, H. (2006). *Orchestrating Multiple Intelligences.* Association for supervision and curriculum development. [2009, mai 9]. EBSCOhost.
- Org, H., Vahar, Õ. (1997). *Võõrkeeled. Põhikooli I aste, II osa.* Eesti Vabariigi Haridusministeerium.
- Ouvry, M. (2000). *Excercising Muscles and Mind. Outdoor Play and the Early Years Curriculum.* London: The National Early Years Network.
- Pritchard, A. (2005). *Ways of Learning. Learning Theories and Learning Styles in the Classroom.* London: David Fulton Publishers.
- Põhikooli Riiklik õppekava. (2010). [2010, apill 11]
<https://www.riigiteataja.ee/akt/13273133>
- Raadik, S. (2009). *Õpime õues mängides.* Tallinn: Kirjastus Ilo.
- Rickinson, M., Dillon, J., Teamey, K., Morris, M., Young Choi, M., Sanders, D., Benefield, P. (2004). *A Review of Research on Outdoor Learning.* [2009, mai 1].
<http://www.field-studies-council.org/documents/general/NFER/A%20review%20of%20research%20on%20outdoor%20learning.pdf>
- Rousseau, J. J. (1997). *Émile.* Tallinn: Olion.
- Salumaa, T., Talvik, M. (2003). *Ajakohastud õppemeetodid.* Tallinn: Merlecons ja Ko OÜ.
- Sarv, M. (2007). *Milleks meile õuesõpe?* [2009, mai 1].
<http://www.biogeoliit.ee/kagu/kagu07/milleksoues.pdf>
- Sarv, M., Vilbaste, K. (2008). Miks on hea üks päev nädalas õues õppida?
Rmt Runnel, K. (Koost). *Keskkond õpetab.* Tartu: AS Ecoprint.
- Szczepanski, A., Nicol, R. (2005). *Defining Outdoor Education.* Linköping Universitet.
- Vilbaste, K. (2007). *Õuesõppe ajalugu Eestis.* [2009, mai 1].
<http://www.biogeoliit.ee/kagu/kagu07/ouesajalugu.pdf>

The Nature of Learning: Taking Learning Outdoors. (2007). Grundtvig Learning Partnership Project. [2009, mai 1].

http://www.inverde.be/content/learning%20outdoors/Belgium_report.pdf

Time for Change in Outdoor Learning. [2010, detsember 6].

<http://www.englishoutdoorcouncil.org/wp-content/uploads/Change.pdf>

Walqui, A. (2000). *Contextual Factors in Second Language Acquisition.*

[2009, mai 9].

http://www.cal.org/resources/Digest/digest_pdfs/0005-contextual-walqui.pdf

LISA

ANKEETKÜSIMUSTIK ÕPETAJALE

Austatud õpetaja!

Olen Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledži klassiõpetaja/põhikooli inglise keele õpetaja eriala V aasta üliõpilane. Uurin oma magistritöös “Õuesõppe rakendamise võimalusi inglise keele tunnis II-III kooliastmes” kuivõrd on võimalik rakendada õuesõppe metoodikat põhikooli inglise keele tundides? Olen väga tänulik, kui pärast iga tunni läbi viimist vastaksite alltoodud küsimustele. Ankeet on anonüümne.

Kadi Toomi

1. Miks valisite just selle tunnikava?

.....
.....
.....

2. Mis oli antud tunni kasutegur? Miks oli seda tundi mõttekas õues teha?

.....
.....
.....

3. Mis õnnestus? Mis ei õnnestunud?

.....
.....
.....

4. Missugune oli õpilaste suhtumine õuetegevustesse? Mis meeldis ja ei meeldinud?

Miks?

.....
.....
.....

5. Kuivõrd toetas tegevus õpitulemuste saavutamist tunni lõpuks?

.....
.....
.....

6. Kas ja kuidas erines õuetunni ettevalmistus klassiruumis läbiviidava tunni ettevalmistusest?

.....
.....
.....

7. Soovin veel lisada, et

.....
.....
.....

ANNOTATSIOON
TALLINNA ÜLIKOOLI HAAPSALU KOLLEDŽ

Õpetajakoolituse osakond		Klassiõpetaja eriala	
<p>Töö pealkiri Õuesõppe rakendamise võimalusi inglise keele tunnis II-III kooliastmes</p>			
<p>Teadusvaldkond Kasvatusteadused</p>			
<p>Taotletav kraad Haridusteaduse (klassiõpetaja)</p>		<p>magister</p>	<p>Kuu ja aasta mai 2011</p>
		<p>Lehekülgede arv 69; 2 lisa</p>	
<p>Referaat Käesolev magistr töö lähtub uuringutulemustest, et võõrkeeli õpetatakse õuekeskkonnas võrreldes teiste ainetega kõige vähem. ning sellest tuleneb probleemiseade: Kuivõrd on võimalik rakendada õuesõppe metoodikat inglise keele tunnis II ja III kooliastmes? Käesoleva magistr töö kirjutaja eesmärgiks oli leida võimalused õuesõppe metoodika rakendamiseks põhikooli inglise keele tundides.</p> <p>Eesmärgi saavutamiseks püstitati järgnevad ülesanded:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. määratleda õuesõppe mõiste ning tuua välja keeleõppe head küljed õuekeskkonnas; 6. uurida inglise keele ainekava ja leida sealt õuesõppeks sobilikud teemad; 7. koostada kümme tunnikava II ja III kooliastme inglise keele tundide läbiviimiseks õues; 8. viia tunnikavad läbi ja analüüsida saadud tulemusi ning vajaduse korral täiendada tunnikavasid. <p>Käesolev magistr töö on arendusuuringus. Tunnikavasid on lihtsalt võimalik kohandada erinevate vanuseastmete jaoks. Nii õpetajate kui ka õpilaste suhtumine õuetundidesse oli positiivne ning sooviti jätkata õuetundide läbiviimist. Tuginedes kolme õpetaja poolt läbiviidud 15 tunni tagasisidele saab töö autor väita, et õuesõppe metoodikat on võimalik edukalt inglise keele tundides rakendada.</p>			
<p>Võtmesõnad: õuesõpe, avatud klassiruumi pedagoogika, inglise keel võõrkeelena</p>			
<p>Säilitamise koht: TLÜ Haapsalu kolledži raamatukogu</p>			
<p>Töö autor: Kadi Toomi</p>		<p>allkiri:</p>	
<p>Kaitsmisele lubatud: Juhendaja: Piret Lehist</p>		<p>allkiri:</p>	

ANNOTATION
HAAPSALU COLLEGE OF TALLINN UNIVERSITY

Department of Teacher Training		Elementary School Teacher
Title Applying Outdoor Learning Methodology in English as a Foreign Language Lessons		
Science Area Educational Sciences		
Degree applied Master of Arts in Education (Elementary School Teacher)	Month and year May 2011	Number of pages 69; 2 extra
<p>Abstract</p> <p>It is examined that foreign languages are taught less outdoors compared to other subjects, therefore the problem this thesis tackles is to find out whether it is possible to apply outdoor learning methodology in English as a foreign language (EFL) lessons. The aim of this thesis is to come up with possibilities for applying outdoor learning methodology in EFL lessons.</p> <p>In order to reach the above-mentioned aim, the following tasks were carried out:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. to define outdoor learning and present positive aspects of outdoor language learning; 2. to examine the syllabus of EFL in the National Curriculum and to find appropriate topics for outdoor language learning; 3. to compile ten lesson plans for EFL lessons outdoors; 4. to carry out lesson plans in schools and analyse the feedback given by language teachers; reviewed and made amendments in lesson plans where necessary to enhance the future delivery and learning outcomes. <p>This master's thesis is a design-based research paper. It is possible to make adjustments when teaching different key stages. Teachers and as well students had affirmative attitude toward outdoor lessons. Teachers wished to carry on with outdoor lessons. Based on feedback given by three teachers who carried out 15 lessons altogether, the author of this thesis can state that it is possible to apply outdoor learning methodology in EFL lessons.</p>		
Keywords: outdoor learning, open classroom pedagogy, English as a foreign language		
Where deposited Library of Haapsalu College of Tallinn University		
Author of Master's thesis: Kadi Toomi		signature:
Approved for dissertation: Academical advisor: Piret Lehiste		signature: